

Egy kísérlet elegendő
annak igazolására, hogy az arcz és kéz ápolá-
sára, szeplők, májfoltok, pattanások,
kiütések ellen a már általánosan elterjedt
Korányi-féle 10363
kámforos arcz-krém
hatásában fölmulhatatlan. Zsirtalan, nap-
palra is alkalmazható. Egy tégely ára 1 ko-
rona, 6 tégelyt bérmentve küld:
Korányi Imre »Kigyóhoz címzett» gyógyszerüzem
Nyiregyházán.

A Kalap-király
3, 4, 5 koronás különlegességekben elismert speciálta.
Kossuth Lajos-utca végén, Eskü-út, Klotild-palota.
MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
TERMÉSZETES
SAVANYÚ-KÚT

10283
ZSIGMONDI KÁROLY kocszi-gyártó,
Budapest, IX., Imre-utca 3, a központi vásár-
csarnok mögött. Árjegyzék t ingyen és bérmentve küld.
Museum-körúti raktárát beszállította. Használt
kocsikat becsérel, javításokat elfogad.

Parafadugók ezer da-
rabonként
S. üsdugók la frt 1.70, IIa 1.20,
IIIa 95 kr. Borosdugók la 5 frt,
IIa frt 3.50, IIIa 2.—. Hordó-
dugók 30—32 mm. Átméretük la
frt 5.—, IIa 3.50, IIIa 2.—. Hordó-
dugók 33—39 mm. Átméretük
la frt 6.—, IIa 4.50, IIIa 3.50.
Cognacdugók la frt 8.—, IIa 5.—,
IIIa 3.50. Hegyes dugók 1/4 literes
üvegekhez la frt 2.80, IIIa 2.—.
Hegyes dugók 1/2 egész 1/2 literes
üvegekhez 65 kr., mustáru-
dugók, gyógyszeres dugók, pipa-
szárítók a legelőbbben.
J. Reitner, spanyol parafadu-
gók bevitel, **Wien**, XV., Hütel-
dorferstrasse 35. 10330

Posztó- 10359
vagy kamarnaradékok
(3.20 mtr.) mindegyikében
a legfinomabb gyapju-
szövetből egy teljes férfi-
öltönyre, a meddig a készlet
tart, székül 5 forint utánvét
mellett az **Országos**
Posztószétküldési
Áruház Budapest, Rot-
tenbiller-utca 7. Maradé-
kokból mintik nem küldetnek.

+ Soványság +
Szép telt testidomok a **D. Franz**
Steiner & Co. Berlin arjors
Állal. Annyira mindegyik
Páris 1900, Hygiene-kilátás és
Hamburg 1901. 6—8 hét alatt
már 30 fontnyi gyarapodást ka-
szának. Orvosi rend. szerint. Súly-
rúsan becsültes. Nem szédülő. Szá-
mos kiegészítővel. Ára kartononként
2 kor. 50 fillér. Postaiutalvány vagy
utánvét. Szállítja: 10138
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész,
Budapest, 18. Király-u. 12

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV. KER., BÉCSI-UTCA 4. SZ.

A TAVASZI
és nyári idényre selyemkélme-, bársony-, csipke-
és szalagszükségleteit vásárolja

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZÁBAN
BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTOZA 4.

A legnagyobb választék mindenféle selyemáruban.
Az idény összes újdonságai folyton raktáron vannak.
Szabott árak, tulkövetelés kizárva.
Minták vidékre bérmentve küldetnek.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZA 10317
BUDAPEST, IV. KER., BÉCSI-UTCA 4. SZ.

Díszkert,
gyümölcskert kedvelők kér-
jenek árjegyzékét az első
magyar díszfenyő-fa-
iskolától. — Tulajdonosa
COPONY EDE,
Körmend, 10336

Kérje csak a
Selle & Kary-féle
FREDIN
legjobb tisztítószert
minden finom lábbeli esz-
mára, bőrra és felekre.
Különösen ajánlatos Box-
calfa-, Oszaria-, Che-
vreux- és lakkcipőkre.
Wien, XII/1.

VASÁRNAPI UJSÁG

15. SZ. 1904. (51. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ **NAGY MIKLÓS** FŐMUNKATÁRS **MIKSZÁTH KÁLMÁN.** BUDAPEST, ÁPRILIS 10.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI ÚJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt egész évre 24 korona, félévre 12. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG (a Világkrónikával) egész évre 16 korona, félévre 8. A POLITIKAI ÚJDONSÁGOK (a Világkrónikával) egész évre 10 korona, félévre 5. Keltetői előfizetéseiben a postai tagdíjat megfizetőket viteldij is csatolandó.

GRÓF KÁROLYI TIBOR.
1843—1904.

A DERŰS ABBÁZIÁBÓL, hol a felpezsdülő tavaszi életet a napokban még fejedelmi látogatások is élénkítik, szomorú hír érkezett e hó 6-ikán a fővárosba: közéletünk egyik érdekes szereplőjének, főúri köreink köztiszteletben állott alakjának, gróf **Károlyi Tibornak** halála híre. Halálával zajtalan, de munkás pályára ért véget s utána megmarad egy szép, nemesen eltöltött élet kegyeltes emlékezte.

Gróf **Károlyi Tibor** 1843-ban született Pozsonyban, mint gróf **Károlyi György** negyedik fia gróf **Zichy Karolinával** kötött házasságából.

Gróf **Károlyi Tibor** 1878-tól 1884-ig tagja volt a képviselőháznak, mint az orosházi, majd a pécskai kerület képviselője. Irodalmilag is működött; lefordította francziából Quinetnek a forradalomról írt művét s nagyobb tanulmányt

írt Washingtonról. Becses szolgálatot tett a történetírásnak s a nyelvészetnek is azzal, hogy a Károlyi-család megbízásából kiadta a család oklevéltárát öt kötetben (1881—87), melyeket Géresi **Kálmán** rendezett sajtó alá. Egy ideig a Kisfaludy-Társaság könyvkiadó-bizottságának is tagja volt. A közmívelődés terén, a tudomány és irodalom s a művészetek támogatásában, a közhasznú társadalmi törekvések fölkarolásában mindig előjárta jó példájával s hathatósan közreműködött mindenben, a mivel a nemzettel való együttérzését tanúsíthatta. **Ipoly Arnold** halála után 1886-ban megválasztották a magyar képzőművészeti társaság elnökévé, melynek fővirágoztatásában nagy része van. Ezen- kívül elnöke volt az »Adria» tengerhajózási társaságnak, alelnöke a kisbirtokosok földhitelezésének, szintén elnöke a Körös-, Tisza- és Maros-ármentesítő és belvizszabályozó társulatnak. Közgazdasági tekintetben nagy fontosságú munkásságot fejtett ki az alföldi folyók szabályozásánál, mint szabályozó társulati elnök. Nagy részt az ő buzgólkodásának és kitartó fáradozásának köszönhető a Körös-, Tisza és Maros érintkező területeinek víztől való mentesítése olyan sikeres munkálatokkal, a melyek az ország legdúsabb földű magyar vidékét védik az árvíz kártételei ellen. Ő vezette a nyírségi vízszabályozást, mely szintén nagy darab földet mentett meg az elszegényedéstől s végül az ő nevéhez fűződik az Ecsedi-láp lecsapolása, mely nagyszámú magyar községek határait gyarapította tetemes kiterjedésű mívelhető talajjal.

Gróf Károlyi Tibor. Koller útsági fényképe.

A csendes, szerény, de üdvös munkásság embere volt gróf **Károlyi Tibor**; születése és képzettsége révén játszhatott volna nagyobb feltűnést keltő szerepet a politikában, de ő ezt nem kereste. Mégis előkelő, tekintélyes alakja volt a közéletnek. 1885 óta nem vállalt képviselői mandátumot, hanem a főrendiházban érvényesítette törvényhozói jogát. Nemsokára ezután, báró **Vay Miklós** elnöksége alatt, alelnöke is lett a főrendiháznak. 1894-ben a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki, 1898-ban pedig

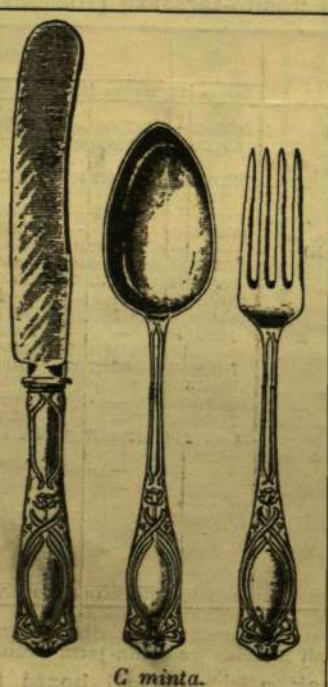
SCHÖNWALD IMRE arany- és ezüst-ékszer-
gyáros és órásmester, **Pécssett 122.**

13 próbás, hivatalosan fémjelzett valódi ezüst evőkészletek. 10197

12 személyre nehéz összeállítású ezüst evőkészlet. Vidéki megrendelések különös gondtal — postafordultával — csomagolás felszámítás nélkül intézettek el.

Tartalmaz:
12 ezüst evőkanalat,
12 • kávékanalat,
12 • moccakanalat,
12 • fagyaltkanalat,
12 • csemegekanalat,
12 • számost,
4 • sókanalat aranyozva,
1 • pecsenyekést acélpengével,
1 • pecsenye francia villát,
12 • asztali villát, egész ezüst,
12 • csemegevillát,
1 • levesmerőt,
1 • tejmerőt,
2 • vastagételszedőt,
4 • sőtartót aranyozva, üvegbetéttel,
12 • evőkést,
12 • csemegekést,
1 • tortalapátot,
1 • halkést,
1 • halvillát,
2 • cabaretvillát,
2 • sajt- és vajkést,
1 pár salátacsokort.

D minta.

C minta.

Minden egyéb összeállításra nézve költségvetéssel szolgálunk.

Erős tölgyfa-szekrényben, kiemelhető betéttel, véssé 780 korona. Árjegyzék ingyen küldetik.

Tiszta ezüst-súly 6 kgr.
Diszes díjfa-szekrényben, szarvasbőr béléssel, kihúzható fiókkal, a fenti rajz szerint 950 korona.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A VÉN GAZEMBER.

Elbeszélés.

(Folytatás.)

Irta Mikszáth Kálmán.

a főrendiház elnöke lett. E diszes és nagy közjogi fontosságú állást általános tisztelettel keltve töltötte be, de két év múlva kénytelen volt lemondani róla tartós betegeskedése miatt, melyet diplomáciai pályára lépett legifjabb fiának, Ferenc grófnak 1899-ben Londonban történt váratlan halála még súlyosabbá tett. A közélet teréről teljesen vissza kellett vonulnia; azóta művészi izléssel berendezett mácsai, aradmegei kastélyában töltötte életét folytonos betegeskedés közt.

Négy gyermeke maradt: Gabriella grófnő, gróf Almásy Dénes neje s három fia: Gyula, Imre és Antal grófok.

Halála híre nem jött váratlanul, hisz betegsége köztudomású volt, mégis sokfelé fölkellette a gyász érzését azoknál, a kik ismerték az elhunytat lelkes hazafiságát, a magyar művelődés ügyé iránti szeretetét s emberbaráti érzületét.

AZ ÉLET.

Fogva tart a fájó kétség,
Meg a gond, a százkarú;
Mosolygón is egyre érzed:
Ez az élet csupa bú.

De a zúgó áradatban
Meggihenned nem lehet:
Új reményesség új harezokba
Hajtja-vonja lelkedet.

Így éled le, küzdve, bízva,
Életednek a javát,
Fogy a fény is s egyszer aztán
Alkonyatba olvad át.

Szép emlékké enyhül lassan
Minden átél szenvedés,
A mi volt már: nem sokallod,
S a mi lesz még: oly kevés!...

Hullám vagy, mely zúgva törtet
A nyugalmas part felé
S melynek épen az a veszte,
Hogy nyugalomát megféle.

Hullám sorsa: percznyi sors csak,
Partot ér és megtörki...
— Nem az fáj, hogy bú az élet,
Hanem az, hogy oly rövid!

Sajó Sándor.

VILLAMOSON.

Kicsi cselédlánnyal egyik utcásarkon
Villamos kocsiára vár egy öreg asszony.
Nagy batyú a hátán, parasztos ruhája;
Úgy örül a lelkem, a mikor meglátja.

Mit keres Pesten e falusi anyóka?
Hát biz' a lányához jött látogatába.
— Mert tudják, a Julcsa fővárosban szolgál,
Töle búcsúzat most itt a villamosnál!

Szava sem hallatszik; nagyokat sóhajta
Kedves gyerekeinek csak a kezét tartja;
Csak a kezét tartja reszkető kezével,
Semmiféle kincsért nem ereszténé el!

... Csenget a villamos végre valahára.
«Ugyan lelkem, maga visz ki Czinkotára?»
«Elébb még leszálnak, tessék várni kérem!»
— Jöhét már nénikém, magát várjuk épen?»

Még egy búcsúcsókot! Julcsa képét fogja,
De hát a kalauz már jártas ily dolgoban:
Felrántja a némit s nagyokat csengetve
Fut a kocsi, milyen bolond is a kedve!...

Az öreg anyó meg ott ül egy sarokban,
Szeme könnyesebb lesz perczről-perczre jobban
S csendben pityeregve motyogja magába:
«Meg se csókolhattam, csak a fél arcára...»
Inkább gyalog mentem volna Czinkotára!...

Miklós Elemér.

Hó ugyan nem volt Milanóban, inkább a szokottnál is nagyobb melegük az olaszoknak, — mert a háború csakugyan kiűtött Olaszországban is, bár ez csak olyan mellék epizód volt; az igaz nagy hadjáratot a porosz király indította.

Nekünk egyébiránt meglehetősen közömbös volt. Egy háború, melynek nem lehet rossz kimenetele. Mert okvetlenül megverik benne a németet. Vagy a mi saját németünk, vagy a másik németet. De mégis jobb volna, ha a miénket vernék meg.

Sulyomban mindez a legkisebb izgatottság nélkül esett meg. Balassa Antal báró hajtattott négyesen egy hétfőn éjjélkor Kékkőre a városból, Sulyomban a kastély előtt megállott, de már nem volt módja bemenni: kapu, ajtók becsukva; csak az Inokay ablakát zörgette meg, a hol világosságot látott.

Inokay, a ki francia regényeket olvasgatott, kiugrott az ágyból, fölkapta a revolvert és az ablakhoz futott.

— Ki az? Mi az? Mit akar?
— Én vagyok, Balassa. Nagy hírt hoztam.
— Mi történt?
— Megverték minket, — kiáltá be lihegve. — Vége Ausztriának. Fut a seregünk Königrätz alól.

— Áldassék érte az úr szent neve! — felelte Inokay ajtatosan.

Szép világ volt ez. Az első föllélegzés. Mintha csak gonosz álom lett volna az eddigi élet. Új hír jött reggelre, hogy Klapka seregével az ország határain betört. Hol vette, hol nem vette a seregét, de jön vele és most már megint mindnyájunknak el kell menni. Mozogni kezdenek már a rögök is. Nagy dolog az, mikor egy egész nemzet reménykedik, vár valamit. Nem is tudja mit. Csodákat. A falusi legény mustrát tart apja istállójában a lovak közt: melyikre illenek legjobban a nyereg? A kis paraszt gyerekek ellopkodják a üres pálinkás hordókat és dobolnak rajtuk. Az arató lányok abba hagyják a Szüts Marcsa románázát és azt kezdik dalolni:

Jön már Garibaldi, Türr Pistát is hozza,
Bíróék Palija lovát kantározza.

Itt a vesztett csatákról a részleteket várják, Bécsben már tudják ezeket, — ott meg azt figyelik, hogy miként dobolnak a kis gyerekek az üres hordókon a falvakban. Félelmes hangot adnak azok ilyenkor. Azt mondják azok a hangok, hogy a legélesebb kardot nem sollingeni aczélból kell verni, hanem a népek szeretetéből. A Burg termeiben komoran sétál a császár és nem azon gondolkozik, hogy a hódítókkal kelene beszélnie, hanem a meghódítottakkal. Egy udvari tisztviselő kel titkon utra Kehidára az öreg «tekintetes úr»-hoz, hogy a császár szeretne vele beszélni... és így szövődik a történelem olyan szálakból, a melyekre senki se gondol.

De azért Sulyomnak is megvannak a maga kis tragédiái.

Egy-egy öreg asszony sirdogál a padkán, mely a napraforgós, muskátilis előkertben lapul meg a falnál. És annyit jelent, hogy valahol egy legény elesett. A kasznár úr, vagy maga a báró úr olvasta az újságból. Sokan megsebesültek, némelyek elveszték a futásban. Ezekért is reszketnek itthon a családtagok. Katona-levelek jönnek, azokat az egész faluban szétbördölik az irástudók és felolvassák a kutaknál vagy a faluháza előtt, a hol nagyobb fajta gyű-

lekezés vagyon. Ezek sokkal szebbek, sokkal érdekesebbek, mint az újságok. Hát bizony Tóth Pál is beleharapott a fűbe valahol Morvaországban. Sőt Börös Jancsit is derékon szakította egy kartács. Az se ír már többet levelet Juditjának. Hanem a Kasznár Laczival meg mi történt? Azt írja Kazi István öreg szüleinek, hogy egy előrsi csetepatében maga hat olaszt vágott le, olyan nagy virtus cselekedetet mutatván, hogy másnap maga Albrecht főherczeg napiparancsban dicsérete meg az egész armádia előtt s azon melegeben kinevezte hadnagynak. Bizony, hallja kegyelmetek, öreg szüleim, az úr pokolban is úr, könyvekben hizott elméjével többre megy mindenütt, mint mi szegény legények, ha megszakadnánk is a vitézségben.

A hír valónak bizonyult a lapokból is, hol «egy magyar huszár bravurja» czímen volt leírva a Borly László vitézi kalandja. A báró maga vitte át a lapot a kasznárakba a vén gazembernek.

A gazdasszony azt mondta, nincs otthon.
— Hát hol van?
— Elszaladok érte, — vállalkozott a szakácsné.

— Majd magam megyek, hol van?
— Megkövetem alásan, a kutyái közt.

A pajtában volt az ebek győgyterme, az öreg úr felgyűrt ingújjakkal, derekára kötött kötényvel dolgozott köztük, kötözte a sebeiket, pemecsel velök olyan fontoskodással, mint egy nagy operateur; egy öreg szának az alja tele volt orvosságos üvegekkel, zsirtégelyekkel és mindenféle furcsa szerszámokkal.

A báró vidáman nyújtotta eleje az öreg «Pesti Napló»-t.

— Olvassa el, — szólt mohón, — hogy mit művel az unokája.

— Olvastam már, — felelte közömbösen.
— És ezt maga csak így mondja? Hisz ez nagy dolog! A fiú karriérje meg van állapítva. Ember lesz abból.

— Azért, mert hat embert összevagdalt? — kérde a kasznár gunyorosan.

— Meg van maga bolondulva?

Az öreg Borly vállat vont.

— Könnyű hat emberen akár száz sebet vágni egy félóra alatt, de nehéz, méltóságos uram, csak egy sebet is begyógyítani. Itt látszik, ezeken a kutyákon. Ezt a bundást már két hónapja gyógykezelem s még mindig fáj a lába. Fáj még Bundáskám? (Lehajolt hozzá, szeretettel simogatta.) Nagyon fáj még szegénykém?

A báró fejet csóvál s elujásgolta mindjárt a bárónőnek, hogy az öreg egy csöppet se látszott örülni az unokája sikerének, mert az hat embert összevagdalt és hogy milyen gyöngédséggel gyógyítja az ebeket.

— Talán mégis van szíve, — vélte Inokayné.

— Van annak ördöge, nem szíve. Pietista lett, ez az egész. A mi gyakori jelenség, épen a nagyon bűnös öreg embereknel és a parázna multú asszonyoknál, hogy életük alkonyán elkezdik a Bibliát olvasni, a templomot bújni, a szegényeket istápolni, az erényeket prédikálni. Szóval fölveszik az apostoli allure-öket, hogy most még az Istent bolondítsák, miután már az emberek ellen eleget vétkeztek.

Borly Laczi tehát hadnagy lett, de még ezzel nem ért véget a szerencséje. További hírlaprészletekből, részint saját leveleiből még a következőket kell róla elmondani.

A főherczeg egy nap a Mantuához közel a Mincio balpartján ütött tábort s egy parasztházat foglalt el lakásul. A vidék délről nyitott volt, éjszakról ellenben hegyes erdőborított.

Második éjjel, midőn a tábor már nyugovóra

tért, a főherczegnek eszébe jutott, jóval túl éjjel táján, miután úgy se tudott aludni, főfájása miatt, hogy egy kis sétát tesz a táborban, egy kis friss levegőt szí a csillagos éjben s megnézi az előőrsöket.

Segédtszótól követve végig ment a roppant alvó táboron, csak imitt-amott pislogtak még tábornüzek, mint macskaszemek a sötétben. Az egyik tűznél egy fához támaszkodva egy huszártisztet vett észre.

Lépteit szándékosan arra irányozta. Kiváncsi volt, hogy a tiszt mért nem alszik és mit figyel.

A tiszt is észrevette a főherczeget és szalutált.

A tűz a mint reá világított az arcára, a fővezér ráismert Borly Laczira, a ki néhány nap előtt lett hadnagygyá.

— Ön még nem alszik, hadnagy úr?

— Nem fenség.

— Talán észre vett valamit? — kérde a főherczeg.

— Igen fenség, s épen azon gondolkotom, hogy felköltöm ezredesemet és jelentést tesz nekik.

— Ah, — szólt a főherczeg meglepetve. — És mit vett észre?

— Igen gyanus dolgokat, fenség.

— Sapperlot, hadnagy, beszéljen hát.

— Attól tartok, hogy az ellenség a hátunkba jön és meglep az éjszaka álunkban.

— Az lehetetlen! — mondá a főherczeg elgondolkozva. — Hiszen az előőrsök fel vannak állítva és még eddig semmit se jelentettek.

— Mert még ők nem vették észre az ellenséget, és az későn is talál lenni.

— De hát akkor miből szopja ön ezeket?

— A madarak sokasága röpül ki az erdőségből órák óta, pedig ezek a madarak aludnának, fenség, ilyenkor, ha az erdőben csend volna. Az erdőben hadtestek nyomulnak előre felénk s ezek verik fel a szárnyasokat.

A fővezér lábai a földbe gyökereztek.

— Sapperlot! Önnek igaza lehet, — kiáltott s maga is figyelni kezdett. Csakugyan hallani lehetett az erdő felől s annak monoton zúgásától megkülönböztetni az elütő rebbenés neszt: zsr, zsr, a mit csak madárszárnyak suhogása okozhat.

A fenséges fővezér rögtön kiadta a parancsot a tábor fölébresztésre s hogy harcra készen álljon.

Alig egy óra múlva visszatért éjjeli pihenő helyére, de még le sem ereszté fejét a vánkosra, mikor már az előőrsök puska-lövései az ellenség közeledését jelentették. A támadásra kész sereg most már pozdorjává verte őket s Borly László ezért a meglepéséért megint fölvarrhatott a dolmányára egy csillagot.

— Ha így fog haladni ez a fiú, — mondogatták a táborban, — hogy minden héten egyet lép előre, egy esztendő múlva Isten lehet.

(Folytatása következik.)

PÉTER DÉNES.

Márczius 17-ikén halt meg Kiskunhalason Péter Dénes, az irodalomnak egy régi derék munkása, a ki vidám kedélyével s eleven megfigyelésével sok derűs órát szerzett olvasóinak. Bessenyei Ferenc a következőket írja róla, mint régi ismerőse és barátja «Az Újság»-ban:

Kiséri Péter Dénes régi kiskun családnak volt sarja s kedves tanítványa volt Arany Jánosnak Nagy-Körösön, hol Péter Dénes és Szuper Lajos, mindketten halasi fiúk és iskolatársak «Szünórák» czím alatt az ötvenes évek közepén lapot szerkesztettek a főiskolai ifjúság számára. Nagy-Körösön a gimnáziumot végezvén, Bécsbe a jogi egyetemre ment, főképp azért, hogy a né-

PÉTER DÉNES.

met nyelvben magát tökéletesítse; jogi tanulmányait Pesten fejezte be. Már jogász korában kezdett szépirodalmilag is működni és számos elbeszélése jelent meg az akkor legelsőbb szépirodalmi lapokban Kiséri név alatt, a mikor «Rousseau fia» czímű beszélyével a «Déliláb» czímű szépirodalmi lap díját (egy arany tollat) is megnyerte.

Édes atyjának halálával a gazdaságot átvevén, a földművelés és a közügynek való ingyenes szolgálattal kívánt munkálkodni hazája és szülővárosa javára, melynek politikai életében is, mint a volt Deák-, később szabadelvűpártnak elnöke, majd mint vezérembere tett hasznos szolgálásokat. A kiskunhalasi ev. ref. egyház és főiskola főgondnoki állását 22 éven át ritka kötelességérrel töltötte be. Közhasznú szolgálatainak ezen idejére esik a halasi ev. ref. főiskola díszes épületének emelése is.

A gazdálkodás és egyháza gondjai közepett sem hagyott fel teljesen irodalmi tevékenységével s a «Vasárnapi Újság»-ban több elbeszélése jelent meg; humoros elbeszéléseit és életképeit «Jókedvemből» czím alatt önálló füzetben adta ki. Hamisítatlan őshumor nyilatkozik meg ez elbeszéléseiben. Kiséri Péter Dénes alakította a «Borsszem Jankó» egyik kedvenc és népszerű alakját: «tükönyi és hohenhámi Tolyáss Dániel kasznár úr»-at. Ki ne ismerné ezt az alakot ép úgy, mint Wewresshegyi Dávid nagyságos földesurat, a kit az évek előtt elhalt Karsai Albert teremtett meg?

Péter Dénes nagyműveltségű ember volt, ha a gazdaság által le nem köti magát és egy szerencsétlen betegség, a sükettség férfikora delén meg nem támadja, bizonyára irodalmunk és közéletünk egyik kiváló alakja lehetett volna. De így sem maradt nyom nélkül működése; halálával főképp szülővárosa egyik legértelmesebb és legnépszerűbb fiát vesztette, míg egyháza fáradhatatlan buzgalma tagját gyászolja benne.

AZ OROSZ RIVIERA ÉS A KAUKÁZUS.

I.

Az Uránia-színházban új darabot adnak mostanában, melynek a czíme: «Az orosz Riviera és a Kaukázus», szerzője Csudáky Bertalan. A darab nálunk meglehetősen kevésbé ismert vidékeket ír le, melyek természeti szépségeikkel s a hozzá fűződő történelmi emlékekkel egyaránt megérdemlik az érdeklődést s e mellett élvezetesen, a közönség figyelmét lekötő előadásban is van írva, s a szerző által a helyszínen beszerzett érdekes képekkel illusztrálva. A nagy tetszést keltett daraboknál közöljük a következő részt:

A ki szereti a fenséges természet nagyszerű pompáját, az keresse fel az európai orosz birodalom legdélőbb vidékeit, a festői szépségű Krimit és a Kaukázust. Hogy melyik szebb, melyik vonzóbb, azt bajos eldönteni. A Kaukázus telve van hatalmas költészettel, letűnt nemzetek történelmi emlékeivel, Krimben pe-

dig — Szebasztopol és Bakcsiszeráj történelmi emlékeit leszámítva, — minden lágy, szelíd és családiasan megnyugtató. A Kaukázus természeti szépségei férfiasak, erőteljesek, Krimben nőies, gyöngéd és bájos minden.

Azokon a partokon, hol a hagyomány szerint a taurisi Diana-templom előtt Jazon és vállalkozó szellemű argonautái is megbüvölve néztek a buja déli növényzettől pompázó vidékeket, — a természet eme festői környezetében fekszik Szebasztopol.

Letűnt korok, eltűnt munkás és törekvő nemzetek történelmi síremléke előtt állunk. Az Achtiár tatár falu helyén büszkélkedik most az orosz Riviera első állomása, a krimi partok történelmi nevezetességű erőssége. Sokat szenvedett Potemkin nagyherczeg fenséges városa, az ostromló nemzetek temetőitől körülvevett Szebasztopol.

Mintha a szétzúllott nemzetek irtózatos átka lebegett volna felette, a mikor épült. Vértűrd kellett hozzá, hogy megfúszuljon. Kerek ötven esztendő folyt le az orosz történelem lapjain azóta, hogy Machimov és Kornilov tenger-nagyköz Szinope alatt rövid két órai csata után a krimi félhold dicsőségét a Fekete-tenger hullámaiba süllyesztették. A győzelem fényes volt, de az utolsó ágyúdörrenés egyúttal Szebasztopol rettenetes pusztulását jelezte. Az európai politika villámgyorsasággal idevezényelte az angol, a francia és az olasz nemzet egyesült hadseregeit.

Az ellenség hetvezer főtől álló haderege gyorsan közeledett a városhoz. Azallat a városban javjeszékelés és kétségbeesés ütött tanyát. Szebasztopol nincs megerősítve, hangzott a lesújtó vészír. Talpra állott mindenki. Fűrt, faragott, kapált, ásott és követ hordott, koldus és gazdag egyaránt.

Az ellentábor vezérei ezalatt pokoli tervek gyártottak Balaklava festői kikötőjében. Az orosz vitézek vesztőhelyét talán épen ezt az óriási sziklát szemelték ki, melyről a monda szerint a kegyetlen taurok dobálták le hadifoglyaikat a feneketlen mélységű tengerbe. Itt szervezkedtek, itt pihentek meg s innen indultak Szebasztopol ostromára.

Machimov és Kornilov orosz hadvezérek már ott állottak a gyorsan készült bástyák tövében s dörgő szavuk bejárta a hadikikötő minden zugát.

«Harcosok! Szebasztopol hősei, haljunk meg barátaim, ha kell mindnyájan! Gránát, bomba, füst, láng és tűz, egyre megy, de fáradságunkért az ellenség is vérrel fog fizetni!... Tizenegy hónapig tartott a rettenetes küzdelem, még egy végső bombazápor hull a város erődítéseire, hősi halált hal Machimov és Kornilov s a malachovi dombon elhangzik az utolsó vezényszó.

Gyűjtások fel Szebasztopot, ne adjátok oda zsákmányul!... Moszkvát is elnyelték a lángok, hogy miért, azt tudjuk s Oroszország nem ment tönkre! Egy röpke pillanat s hatalmas lángoszlopok kigyóztak a magasan, tízes képek ott ringott a tenger hullámaiban s két nap múlva már csak beláthatatlan romhalmas fogadta az elöretört ellenséget.

A fölperzsel város fényes multjából csak egyetlen értékes emlék maradt hirmondónak: a klasszikai kor művészetében pompázó Péter és Pál templom. Csodálkozással és megilletődéssel tekintünk erre a hatalmas alkotásra. S ha Szebasztopol ostromára gondolunk, mely tíz millió kilogrammnyi puska porba és 150 ezer önfeláldozó ember életébe került, úgy tetszik, mintha egy vallási epepeia hatalmas hőse állana előttünk e templom alakjában.

A nagy és ádáz küzdelem szereplői ott pihennek a malachovi domb árnyékos sarkertjében. Százézer orosz vitéz esontja porladóit ott s a mellékelt képünkön látható piramidális kőtemplom alatt.

Húsz esztendő fáradságos munkája kellett ahhoz, hogy újjá szülessék Szebasztopol városa. A vértől ázott partokon a Primorszkij boulevard hatalmas épületei és az orosz haditengerészet impozáns palotája ma már messziről hirdetik a mozgalmas hadikikötő fejlődését.

Az orosz czárok igazi gyönyörűsége az a hadi kikötő s a borzalmas krimi háború lezajlása óta Oroszország kétszerez érdeklődéssel viseltetik Szebasztopol iránt. II. Miklós czár t'bbbször ellátogat tengerészéhez s éber figyelemmel kíséri a város hadi felszerelését. Oroszország ebben a

A KHÁNI PALOTA BAKCSISZERÁJBAN.

Az ősi tatár főváros egyetlen nevezetessége a *kháni palota*. Nem *Alhambra*, nem is *Kordova* vagy *Bagdad*, de a nagy orosz birodalomban mégis páratlanul áll a keleti stíli épületek között. Egy parányi ablakocska ez, melyen még ma is keresztülszűrődik a keleti élet egy halavány sugara. Fakó termeiben még ott lapang a keleti titokzatosság, a mely mindig új marad a keresztény ember szemében. Ez az a palota, hol a szökőkutak édes csobogásában s a tűzesszemű *szulejkák* társaságán gondtalanul éltek a boldog Girejek. Az arannyal, ezüsttel, gyöngyházzal s arabeszekkel díszített termek tömkelege csupa kényelem, részegítő boldogság és renyhesség. Szomorú sorsa csak *Mengli Girej*-nek volt, a kin már a nagy Allah sem tudott segíteni. Vad szerelem gyötörte.

A kháni palota legszomorúbb helye a *könnycsök forrása*. Érdekes történetét *Puskin* «*Bachiszeráj*»-a őrzi. A megindító tatár monda szerint a rabságba hurczolt *Potoczky Márta* nem viszonzta a hatalmas khán szerelmét. Boldogtalan volt, mert nem tudta feledni ifjúkori álmait, sirt, zokogott, epekedett, míg végre szive bánatában meghasadt. Kesergett a szerelmet sóvárgó *Girej* khán is, de nem vigasztalódott meg soha. A kis szökőkút halk csobogása s a félholdba illesztett apró kereszt kife-

A BAKCSISZERÁJI SZÖKÖKÚT, A KÖNNYEK FORRÁSA.

VORONZOV HERCEG PALOTÁJA ALUPKÁBAN.

fenséges panorámájú kikötőjében őrzi a Fekete-tenger környéke feletti uralomnak kulcsait.

*

A Szabasztopol határában fekvő *Inkermani* szikla-kolostornál vezető úton befordulunk a Krimi félsziget legtipikusabb városába, *Bakcsiszerájba*. Az utat, a melyen haladunk, óriási sziklatömbök, vulkánikus törmelékek, alagutak, váromladékok és régi templomok teszik érdekessé.

Volt idő, mikor a tatár birodalom szenny kis városa mint tekintélyes székhely szerepelt, de ez már a múlté. A sziklatatlanba temetett *Bakcsiszeráj* még ma is egy darab Ázsia, mintha a nagy *Allah* kifürkészhetetlen akarata lebegne fölötté.

Puskin és *Miczkievicz* káprázatosan ragyogó képzelete kell hozzá, hogy megértsük. Hatalmas fantázia, keleti tündérek és varázslók ábrándvilága ez s a tompa gyaurszem nem látja, mi rajzik körülte.

A mély völgyben egymáshoz ragasztott apró tatárviskók tömkelegét pillantjuk meg, felettük csak a kopasz sziklaóriások s a karsu minar-tek büszkélkednek. Szétesett a tatár dinasztia, a *Girejek* ragyogó trónusa, letiporták II. Katalin czárnó győztes hadai.

BALAKLAVA LÁTKÉPE.

Az *Uránia-színház* «*Az orosz Riviera és a Kaukázus*» című új darabjából.

SZEBASZTOPOL.

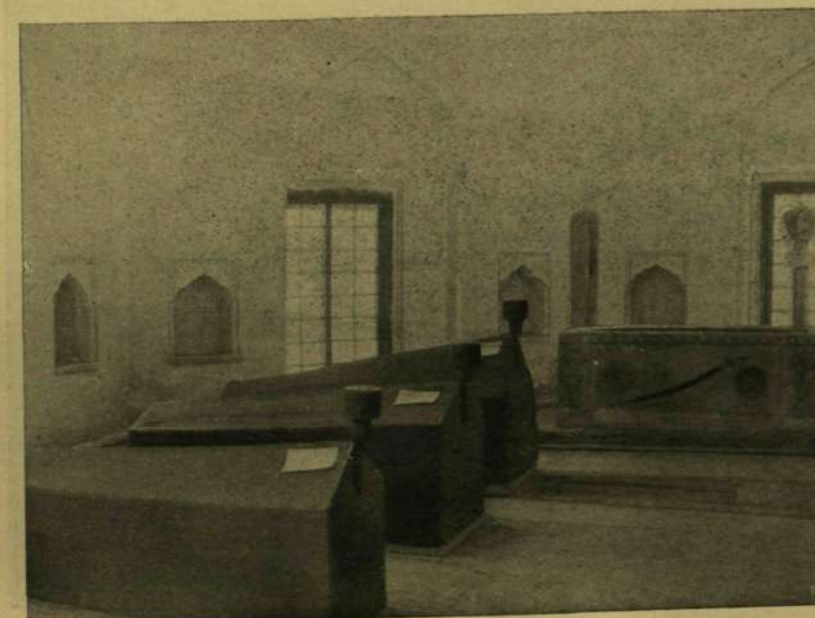
A SZEBASZTOPOLI CSATÁBAN ELESETTEK EMLÉKÉRE EMELT TEMPLOM.

ŐSI HARANGLÁB GURZUF KÖZELÉBEN (KRIM).

CZIPRUS-FASOR GURZUFBAN.

A KRIMI KHÁNOK KOPORSÓI BAKCSISZERÁJBAN.

A PÉTER ÉS PÁL TEMPLOM SZEBASZTOPOLBAN.

Az *Uránia-színház* «*Az orosz Riviera és a Kaukázus*» című új darabjából.

BIVALY-PATKOLÁS ÁZSIAI MÓDSZER SZERINT GRUZIÁBAN.

jezően szimbolizálják a tatár szerelem romantikáját.

Bakcsiszeráj érdekes történelmi emlékeit leginkább *Puskin* és *Miczkievics* örökölte meg. Az ősi tatárfővárosról szóló költemények közül itt adjuk *Puskin* és *Miczkievics* egy-egy költeményét, melyek közül az előbbi *Potoczky Márta* rabságát és Szárema szerelmet örökíti meg, míg az utóbbi a khánoknak már szétzilált fővárosáról szól.

A BAKCSISZERÁJI FORRÁSHOZ.

Puskin költeménye, fordította *Zilahy Károly*.

Élő víz, szerelem forrása!
Két rózsát szakíték nekéd.
Zugó habod hangos sirása
Oh, mint elbűvölt engemet.

Hűvös harmattal meglocsolja
Ezüst porod a forró orezát;
Mormolj, mormolj tovább is mint ma,
Beszélj elmúlt napok folyását...

Oh szerelem, oh könny forrása!
Távol földről jöttem feléd:
Taurisz híret habod kiáltja,
De Máriáról mit se hallék...

Vagy Mária már, és Szárema
Ime hárem-falak között
Emlékezetből is kihalva?
Képek csak álomból szövött?!

S őket sötétes éjjelente —
Borongva mint eszményeit —

Csak a művész képzelme szülte,
Zaklatva: fesse képeit?!

BAKCSISZERÁJ.

Miczkievics Ádám költeménye, lengyelből fordította *Béri Gyula*.

Egykor a khánok büszke palotája,
Most elhagyott, ijesztő rom csupán,
Törött erkélyek omladó falán,
A tücsök és a kigyók bús tanyája!

A zöld borostyán kuszált, lomha ága
Kevélyen fut fel minden oldalán;
Köröskörül csak szomorú magány,
A messze multnak lassú pusztulása.

A büszke hárem most hangot nem ad;
De a szökőkút búsan ott csobog még;
Im hallgassuk meg könnyező dalát:

«Mulónak mondják a futó habot.
De hol van a fény, szerelem, dicsőség?
Lám mindez eltűnt s én még itt vagyok!»

Egy kicsiny manduláskertben pihen a Girejek dicsőséges dinasztiaja. Itt álmodoznak a hárem szépséges csillagai is s a kicsiny tatár mauzóleum koporsóiból a krimi khánok háromszáz éves történelme szól hozzánk. Ez a napkeleti palota utolsó állomása. Itt ébredünk fel álmodásunkból, koporsók képei szagatták szét az ábrándosságot s a szomorú hely küszöbén túl már nem tudjuk, hová tűntek a keleti élet ingerlő érdekességei.

Künn vagyunk a szabadban. Elmúlt száza-

dok árnyai már nem kísértének többé s a *Baj-dári-kapu* 4000 lábnyi magaslatáról megpillantjuk a krimi félsziget legszebb pontját, az orosz Riviera felséges partvidékeit. Ereszkedjünk le a merész kanyarulatokban kigyózó uton. Üdítő, balsamos lég árad mindenfelé. Felséges tájak váltakoznak egymással s a langyos levegőjű partokon az orosz Riviera virágillatos tündérvilágába lépünk. Természeti szépségében és a kertészet művészetében egyaránt pompázik minden hely. Itt szokták az uralkodás nehéz gondjait szinte hagyomány-szerűen kipihenni a csárok. Az orosz Riviera bájos partvidékén minden lépés újabb gyönyörűség forrása.

Ime itt van *Alupkai Voronzov* herceg tündéri szép palotája és parkja. Nagyszerűség dolgában talán semmivel sem lehet összehasonlítani ezt a mór stílusban épült kastélyt. Pompás terraszok, erkélyek, mesés csarnokok, a tenger tükre vezetó márványlépcsők, melyekről hatalmas oroszánok, mint valami mesebeli szárnyategek merengve bámszkdznak a végtelenségbe, a festői háttér elragadó hangulata, a park délies bája s a ciprusok gyengéd komolysága a klasszikus idők szellemére emlékeztetnek.

A krimi félsziget bűbajos helyei egyetlen fordulattal újra meg újra a költészet színes légkörébe ragadják lelkünket. Megbűvölő áhítat árad felénk, a mint megpillantjuk a gazdag lombosárokba illesztett ősi haranglábat. Nem kutatjuk, hogy jött létre, de annyi bizonyos, hogy nem a barbár idők ihlete teremtette.

Annai érzés, annai ihlet és gondolat kevés helyen vár a műszak kegyeltjeire, mint a *gurzufi* ciprus-parkban. A pompás déli természet eme paradicsomkertjében a ciprus adja meg a krimi partok vonzó jellegét, betetőzi a buja növényzet pompáját s méltóságot kölcsönöz környezetének. Az orosz Riviera ciprusa üdőbb, elevebb, mint más vidékeken élő testvérei. Árnyékában nyugodtabban alusszák álmaikat a halottak, mondja az orosz közmondás, mert, a mi a krimi ciprusok alá van vetve, az meg van őrizve örökre.

A boldog ifjúság és az örök tavasz hangulata lengi át a rózsákkal itatott langyos levegőjű krimi partokat.

**

A Krimi félsziget lakossága még ma is túlnyomóan török és tatár. A mióta szétesett a Krimi tatárbirodalom, nagyon megváltoztak a bensülöttek. Az orosz kultura hatása alatt munkakedvelő nép lett a törökből, a tatárból. A Krimi félsziget zamatos gyümölcsét a törökök értékesítik. Ezek még meglegesznek a szerényebb keresettel is; de a tatárok már éheesebbek a zsiros falatra, találékonyabbak s a raffinált s jövedelmezőbb vállalkozásokban lefőzik a törököt. Az értelmebb osztály oda-szegődik a nyaralók szolgálatába s a csekély szivességért sokszor igen mélyen belenyúl az előkelő világ zsebébe.

Az orosz Nizza tatárai között már igen sok

DÉLKELETI-KAUKÁZUSI MASSZÁZS. (Perzsa módra.)

Az *Uránia-színház* «Az orosz Riviera és a Kaukázus» című új darabjából.

a jómódú. Saját villájukból gondtalanul bámszkdznak a Fekete-tenger tükrebe s bodor füstkarikákat eregetnek a nagy, a jószágos Allah dicsőségére, ha egy *gyaur* megkoppasztásáról van szó.

**

A Kaukázus vadregényes vidékein járva — úton-útfélen vad környezetben festői bástyák, ezer-ezerétszáz éves keresztény gruziai templomok, várak és ősi paloták szürkülő omladékaik ötlenek szemünkbe. Alig van a világnak másik olyan helye, hol annyi harcizas néptörzs oly kegyetlenül mérközött volna egymással, mint a vad, a félelmetesen szép Kaukázusban. Minden vár, minden völgy egy-egy maroknyi törzs küzdőtere és menedékhelye volt. A kővárosokat rég kikezdte már az idő foga, de az ott élő fajok jelleme máig keveset változott. Bármely néptörzs tartózkodási helyére pillantunk be, mindenütt egy darab Ázsiára bukkanunk. Legyen az *kabard*, *ingus*, *lezgin*, *oszét* vagy *csecsencz*, az mind ragaszkodik ősei szokásaihoz s kindzsált (handzsárt) villogtatva dicsekszik még ma is a függetlenségével.

A vadregényes Kaukázus festői típusaival közelebről valamely nagyobb egyházi ünnep vagy vásár alkalmával ismerkedhetünk meg. Akár a verőfényes Gruziában, akár a kabardok földjén, vagy a vad Dagesztánban, ha új patkót kap az ökor vagy a bivaly, bizonyos, hogy sáto-

KRIMI TATÁR TYPUSOK.

arról, hogy a perzsa, vagy a karem pusztai gavallérok mindig ruganyos léptekkel járjanak a *Golovinszkij* prospektben, vagy a *Mustaid* kert

vagy karesú sipokhoz hasonló karokat sehol nem korrigálnak oly biztos sikerrel, mint a *majdani* fürdőben. Már a fürdő előcsarnokában ott függnek azok a kecségető fotográfiák, melyek ezernél több változatban mutatják be a perzsa masszörök ügyességét. Mint mikor az üvöltő dervisek járják vad táncukat, olyan tornászást visznek végbe a testükön ezek az ördögös ügyességű izompreparatorok. Lefektetnek, habfelhőbe burkolnak, szétszedik minden porzikánkat, kicsavarják kezünket, lábunkat, majd összetaposnak, leöblítenek s e boszorkánytánc után, mondja *Puskin*, «oly frissen kerülünk ki a perzsa masszörök kezei közül, mint egy szép májusi reggel». Végig tombolnak a testünkön s mindezt oly ügyességgel teszik, hogy semmiféle fájdalmat nem érzünk. Ráadásul a hátunkra ülnek s hogy meg ne unjuk magunkat, elmesélik nekünk a bazárok legfrissebb pletykáit. Mondják, hogy a keleti masszázsnak nincs párja a világon s hogy egy-két ilyen műtét után valósággal újjászületik az ember.

BERLIOZ «FAUST»-JA.

A Magyar kir. Operaházban először 1904 márcz. 29-én.

A Rákóczi-indulót a budapesti Városligetben — 1845 nyarán lehetett — újra megírta a francziák egyik legünnepeltebb zenésze *Berlioz* Hektor, a maga módja szerint. Az ő zeneköltése romantikus volt, mértéket nem ismerő, csapongó indulatú és képzeletű lelkeképen épen kapóra jött a mi «exotikus»-nak tartott nemzetünk izzó érzéseivel teli

JELENET EGY TATÁR ISKOLÁBAN A KORÁN TANÍTÁSA KÖZBEN.

ros ünnep van kilátásban. Leteperik az állatot, négy lába közé hatalmas gerendát illesztnek, összekötözik, nagy ezeremóniával megpatkolják s vad ujjongással odavezetik a világ legegyszerűbb járművéhez, a kétkerekű kaukázusi *arhá*-hoz. Recseg, nyikorog a különös vándoreszköz, egy verszinyire visít kenetlen tengelye s ha megkérdeznők: miért nem kenik meg, büszkén felelik, hogy rabló jár nesztelenül, de a Kaukázus derék népe nem az!...

A Kaukázus hegyszakadékaiban élő népek kétségkívül még ma is harcizasak, büszkék s ha csak lehet, ügyesen el tudják kerülni a munkát. Hogy mennyire irtóznak a dologtól, elég a vad tekintetű ingusok életmódjára utalnunk, a kik még ma is jóformán rablásból élnek. Legjobban boldogul még a kevéssel beéror perzsa és a tatár. Küzd, koplal, de színes képzeletvilágában könnyen megnyugszik mindenben. A Koránban még mindig akad annyi élethölecséség, a mennyivel pl. a bakui tatár átázolhatja az ő nyomorúságos életét. Ha mást nem is, de a szent Korán épületes verseiből a nagy Allah minden jóra való fiának illik egynehányat megtanulni. S hogy Kelet pedagógusai nem ingyen rakják zsebre a Korán tanításáért a borraivalót, arról meggyőzhet bennünket az iskolamester-úrnak képünkön is látható kipróbált bambusz nádja s a tatáresemetéknak sokszor vörösré cizírogatott talpa.

A keleti élet legsajátosabb jelenségeit a városok bazárjaiban figyelhetjük meg. A sok közül ez alkalommal csak egyet ragadunk ki, a fürdőzést. Tifliszben az úgynevezett *majdani* meleg fürdők sajátos szakszerűséggel gondoskodnak

sétányain még akkor is, ha már a végelgyöngülés szomorú állomásához közelednek. Tönkrement lábszárakat, csúzos lapoczkákat

TATÁR ISKOLA BAKUBAN.

Az *Uránia-színház* «Az orosz Riviera és a Kaukázus» című új darabjából.

zeneje s főleg a rohamra lelkesítő Rákóczi-induló; nem csodáljuk, hogy az akkoriban 40 éves, de ifjú szívű zeneköltő a rajongásig megszerette a cigánytől hallott Rákóczizinkat.

Berlioz a zenekar virtuóza volt, tőle az volt a legszébb hódolat a Rákóczi-induló iránt, hogy a cigánybandának legfőbb négyféle hangszeréről átírta a gyűjtő zeneművet a teljes nagy zenekarnak sokkal gazdagabb színpompájába. Berlioz Rákóczi-indulóját játszották nem egyszer a mi hangversenyeken is, — Colonne Eduárd, a világhírű párisi karnagy, szintén dirigálta a budapesti filharmóniai zenekar egyik előadásán, — kiszakítva abból a hatalmas keretből, a melybe Berlioz utólag illesztette, de a legnagyobb hatást ilyenkor teszi, mint most, a «Faust elkárhozása» című, négy szakaszból álló «drámai legenda» első részében. A költészet iránt rendkívül fogékony francia zeneszerző ugyanis Goethe «Faust»-jának első részét nagy lelkesedéssel olvasta (francia fordításban), s már első hevében megzenésítette néhány jelenetét, később pedig

gyűlöletes vallásos felbuzdulás ellensúlyozására igér Faustnak minden földi jót; rábeszéli, hogy hagyja el könyveit s ismerje meg a világot.

Következik az Auerbach lipscei pinczejében folyó duhaj mulatozás; a tudós megundorodik a durva élvezetektől s menekül; az ördög álmat bocsát reá az Elbe viruló partvidékén: Faust Margitról álmodik s ezentúl érte eped. Diákok, katonák gyülekezése, jókedvű éneke az élet örömét látatják Fausttal — a zeneművet pedig változatosabbá teszik.

A műnek csak második felében fordul elő Margaréta. Berlioz elhagyta a híres kerti jelenetet; ő Faustot Margit szobájában rejti el s erre következik a szerelmesek első boldog találkozója, a melynek festésére a zeneszerzőnek épen olyan tüzes és gyöngéd hangjai vannak, mint a jóval később írt Faust-opera zeneköltőjének, Gounodnak. Közben csendül fel az utczáról a kísértő Mephistophelesnek gúnyos szerenádja; a találka végén pedig a gonosz magával viszi Faustot, hogy a leskelődő szomszédságtól ne kelljen szenvednie. — Előfordul

tizezrekbe kerülő ú. n. kiállítás költségeit megbirja. Be kellett tehát érünk a nagyérdékű műnek hangversenyszerű előadásával: az Operaház színpadán, lépcsőzetes széksorokon, a «Budapesti Zenekedvelők Egyesülete» és az Opera énekkara foglalt helyet, — a hölgyek fehér toletében, a férfiak feketében — s előttük a négy magán szereplő: *Scoparini* Mária (Margaréta), *Bohnicsak* Gyula (Faust), *Beck* Vilmos (Mephisto) és *Kornai* Rikárd (Brander, egy diák humoros énekszámával). Az előadás magas színvonalon állt, *Mader* igazgató vezényelte; a Rákóczit s egy igen finoman játszott tündértánczenét meg kellett ismételni.

A méltányosság követeli megneveznünk az énekarok betanítottjait: *Bollovic* Imrét, a Zenekedvelők Egyesülete elnökét és *Noseda* Károlyt, az Opera karigazgatóját.

«Faust elkárhozása» a nagyhét keddjén és nagycsütörtökön került előadásra; remélhetőleg még többször is részesülünk fölemelő szépségeiben.

K. I.

JAPÁN CSAPATOK PARTASZÁLLÁSA CSEMULPÓBAN.

többet is; nem egy lényeges részt elhagyott, a maga zeneszerzői képzetével pedig új jeleneteket gondolt ki és írt hozzá, így az ő művének I. jelenetét is. Még t. i. Goethe tragédiája a tudós Faust dolgozószobájában, az ő mindentudásra szomjú, de kielégítetlen lelkének tépelődésével kezdődik, a minek az ördögi segítő megjelenése vet véget: Berlioz «drámai legendájá»-ban ez már a II. jelenet; az első Faustot a szabadban bolyongva mutatja be, a mint a természetben gyönyörködik. Ezt a jelenetet a magyar Alföldre helyezte Berlioz; a tudóshoz elhat a mulató paraszt legények és leányok nótája, tánczenéje, ő felsohajt: «Vig kedvük' mint irigylem! Majd arra vonuló huszárságot lát:

Mily büszke, vidám derével kelnek tusára!
Szemeikben láng;
Megrezg a szív győzelmi dalokra...
Csupán az én szívenem
Nem hatja meg dicsőség.

S ekkor zendül fel és viharzik el a Rákóczi-induló.

A zeneköltő a maga művészetének határait, természetét tartotta szem előtt, azért Goethe művéből nem a tudományokban kételkedő elmét, hanem az örömtől elszokott ember terhes életuntagságát szólaltatja meg. A nép husvétii himnusza felélesztí Faust lelkében a régi, boldogító emlékeket; erre megjelenik Mephistopheles s mintegy az előtte

még a goethei mű legünnepelebb részei közül az egyedül maradt Margaréta bánkódása.

De új és nagyon szép Faust elmerülése a természet szemlélésének gyönyörűségében. Ezt követi a vérszerződés: Mephistopheles Faustnak lelkét követeli jutalmul Margaréta megmentéséért — s a kárthatnak magát eladott Fausttal száguldó paripán rohannak a pokol újjongó szörnyei közé. A borzalmat keltő, majdnem siketítő zenét a mennybéli üdvözültek kara váltja fel: a nagy szeretetéért megváltott Margit lelkét viszik fel az angyalok.

A zene híven alkalmazkodik a szöveg kivánalmához; a gyöngéd szerelem, a Margarétát édes mámorba ringató lidérczek légies tánca, a karban énekeltek imák — mind igazi mintái a megkapóan jellemző művészetnek.

A francia nemzet ma is és még előreláthatólag soká, egyik nagy dicsőségét látja Berliozban. Ideje volt, hogy a nálunk nem eléggé méltányolt francia művészt mi is megszólaltassuk; a múlt hónapokban volt különben is száz éve, hogy Berlioz született s ezt az egész világ nagyobb zenei intézetei kegyelettel megülették, — sok helyen a «Faust elkárhozása»-nak diszletekkel s jelmezekkel való színpadi előadásával. A mi Operánk elég magas színvonalon áll, de a Mader igazgató alatti szemmel látható anyag felendülése sem juttathatta akkora gazdagsághoz, hogy a mennyet, poklot, stb. ábrázoló s

EGYVELEG.

* **A szárazföldi seregek gyalog katonái közül** legnagyobbat a német lép. Egy-egy lépés hossza 80 centiméter. Az osztrák-magyar, francia, svéd és belga gyalogos 75, az orosz pedig alig 65 centimétert lép.

* **Oroszországban évenként 96 napon szigorú böjtöt tartanak;** ekkor még a táborban levő katonák sem kapnak húst.

* **A koreai ember,** midőn feleségét gyászolja, roppant nagyságú lapos kalapot visel, mely neki egyszersmind napernyőül szolgál. Ezenkívül a kesergő özvegy ember arczát vászon kendővel takarja el. Ő maga senkivel sem beszél, de őt sem szólítják meg. Ezt a szokást a mostani háború alatt a japán kémek nagyon is felhasználják.

* **Földrengések Japánban.** Japánban évenként átlag 500 földrengés szokott előfordulni, de 1891-ben ezek száma 2500-ra emelkedett.

* **Libériában (Afrikában) toronyórát,** de még zsebórát is alig lehet látni. A nap csekély eltéréssel az egész esztendőn át reggel hat órakor kél s este hat órakor nyugszik. A benszülöttek az időt a nap állása szerint oly pontosan megmondják, hogy az eltérés ritkán tesz ki 10—15 percet.

Margitaj Tihánér festménye.

SZERELMES VERSEK.

A Franklin-Tárukat enjelt háromszázezer példányban.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

II. közlemény.

Nem a pusztán véletlen műve, hanem könnyen megokolható jelenség, ha a tavaszi kiállítások sem érdekesség, sem gazdagság tekintetében nem állanak az őszi műtárlatok színvonalán. Mióta a tájképeknek s az Isten szabad ege alatt lejátszódó jeleneteknek nagyobb szerepe van a képzőművészet termelésében s a képirok megszokták azt, hogy természet után dolgozzanak, a nyár lett legalkalmasabb időszakává a művészi termelésnek. Festőink ekkor alkothatnak a legnagyobb szorgalommal és odaadással, míg a zordonabb évszakban már a

ját s oly nagy könnyedséggel tudja leküzdeni a megoldás nehézségeit, mindig megfigyelésre érdemes példaképpül szolgálhat a fiatalabb festőnemzedéknek.

Czeremoniális kép a megboldogult Erzsébet királyné hasonmása is, melyet László Fülöp állított ki. A nagyméretű kép fiatalágának teljében ábrázolja a feledhetetlen emlékezetű fejedelmesszonyt. László megjegyzi a vászon alján, hogy fénykép után dolgozott. Tagadhatatlan, hogy ez a körülmény meggátolta a művészt abban, hogy közvetlenséget vigyen ábrázolásába, a mint tette volna minden bizonytalanságot, ha alkalmá nyílik arra, hogy a kép megfestésénél saját megfigyeléseit értékesíthesse. A festmény így is elárulja a jeles művészt, úgy felfogás, mint kivétel tekintetében.

A FŐVÁROSI VÍZMŰVEK RENDEZÉSE.

A szakemberek rég tudják s a Budapesti tanulmányozási czélból külföldről is elismerték, hogy a magyar főváros vízvezetéké világszerte ritkítja párját. Bármily tökéletes is azonban ez a mi vízvezetékünk, a főváros óriási gyorsasággal megsaporodott lakosságát már nem sokáig bírta volna kifogástalanul ellátni, miért gondoskodni kellett a kibővítéséről.

Eddig 51 hatalmas kút szolgáltatja a vizet, melyekhez most még 22 kútát fognak csatolni. E czélból már új szivattyútelepet is építettek, mely ha szintén működésbe jön, akkor a káposztásmegyéri vízművek naponként 240 ezer köbméter vizet fognak szolgáltatni, tehát hosz-

László Fülöp: Erzsébet királyné.

Benczur Gyula: I. Ferencz József Ő Felsége.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

müterm szűkebb falai közé vannak szorítva, s olyan tárgyakat kell festeniök, a melyekhez nincsen szükségök szabad ég alatt folytatott hosszabb tanulmányozásokra. Ezért gyakoriabban a téli munkásság gyümölcseit összehordó tárlatokon a szalon-jelenetek, főleg pedig — az arcképek.

A mostani kiállításban szintén nagy szerep jut a hasonmásoknak. Nem csak azért, mert szám tekintetében dominálnak, de azért is, mert legnevesebb művészeink állították ki azokat. Maga Benczur mester öt újabb művét szerepel, s ezek közt látható I. Ferencz József Ő Felsége arcképe, mely az uralkodót tábornoki díszben ábrázolja. A festmény, dacára annak, hogy rendeltetésénél fogva czeremoniális kép, nem nélkülözi az intim vonásokat. A nagy vászonnál jószágos szemével a király bizalmat keltő arca tekint felénk. Hogy a műtechnikai tekintetben kiváló alkotás, talán mondanunk sem szükséges. Benczur, ki anynyira ismeri művészetének minden csinját-bin-

Jendrassik Jenő, ki mindig nagy ügyességet tanusított a tárgyak megválogatásában, most ismét olyan témát talált, mely a tárlat sok látogatójának érdeklődésére számíthat. «Emlékek közt» a czíme a tetszetős festménynek. Fialtal leányt látunk, a mint egy casettából emléktárgyait előszedi s azok szemlélése közben elmereng. A leány alakja izléssel festett, gazdag háttérből emelkedik ki.

Kacz Endre «Utolsó éj»-e minden bihetőség szerint száműzésre ítélt orosz nihilistákat ábrázol, kik nyirkos földalatti helyiségben, egy lóczára telepedve töltik az utolsó éjjelt. A két-ségbeejtő helyzetet egy vízió édesíti meg: a Megváltónak fényzónából kiemelkedő alakja, ki inti őket, hogy ne csüggedjenek, mert a szenvedések véget érnek s az igazság diadala előbb vagy utóbb bekövetkezik. Jellemzetes csoportosítás, gondos rajz s a színhatások jó kihasználása jellemzik a tehetséges fiatal festő munkáját.

szű időre biztosítva lesz Budapest vízmű-séglete.

Amde, hogy a huszonkét kút vizét vezető óriási főcsövet is be lehessen kapcsolni a régi fővezetékbe, elkerülhetetlen, hogy a vízszolgáltatást a pesti oldalra egy időre megszüntessék. Nem sok ez az idő, a számítások szerint csak két nap, de sokan még azt is el szeretnék volna kerülni. Ezért Halmos János polgármester több kiváló szakértőt meghívott április hó 6-dikára, hogy a bekapcsolási terveket a helyszínen vizsgálják meg s nyilatkozzanak, vajjon más módon nem lehetne-e a dolgot végrehajtani? A szakértők egyhangúlag úgy nyilatkoztak, hogy legezelszerűbb a Kajlinger Mihály vízvezeteki igazgató terve; mely szerint két napig vízhiány lesz ugyan a pesti oldalon, de a csövek egyúttal megtisztulnak a rozsdától s a bekapcsolást a legtökéletesebben lehet végrehajtani. A vízhiányt ezen idő alatt sem fogja a közönség nagyon érezni, mert a budai, valamint a markó-utcai vezeték-

Beck Artúr amatőr fotótele.

AZ ÁPRILIS 6-ÍKÁN ÖSSZEÜTRÖZÖTT TEHERVONATOK A RÁKÓSI PÁLYAUDVARON.

mentumait szereti előtérbe állítani, a mi bizony egyhangú dolog az olyan olvasó számára, a ki az életben egyebet is lát a szerelménél. Nőalakjai csaknem mind egyformák, a férfiak pedig ábrándképek s nem élő emberek. A regényt a Pallas-részvénytársaság adta ki, a novellás kötetet a Singer és Wolfner cég. Árak nincs feltüntetve.

Kenedi Géza: «Lőporfűst.» Az 1878-ik évi bosnyák háborúból. — A jeles író és publicista annak idején részt vett Bosznia és Hercegovina megszállásában s mint éles szemű megfigyelő, sok érdekes emléket és tanulságot hozott onnan haza. Ezeket írta most meg huszonkét rajzban, a melyek így összegyűjtve jellemző képet adják a hadjáratnak. Azok a mozzanatok vannak bennük a háborús életnek, a melyekről nem beszél semmit a hivatalos történetírás: apró, de igazán jellemzetes jelenetek, a közkatonák, az alantás tiszt szenvedései és viszonyosságai, jelentéktelen epizódok, melyeknek az író megfigyelése és életfilozófiájának tartalmát és súlyt. A könyv szépirodalmi formájával élvezetes olvasmány, de a ki figyelemmel olvassa, sok tanulságot is meríthet belőle. A Singer és Wolfner cég kiadásában jelent meg, ára fűve 3 korona 20 fillér.

A «Modern festők» című művészeti vállalatból most jelent meg a harmadik füzet, a mely tanuskodik arról, hogy a vállalat csakugyan az lesz, a minek indult: a modern művészet kiváló alkotásainak gyűjteménye hű, művészi másolatokban, tükre napjaink művészi irányainak s haladásának, terjesztője a művésznek s a műszertanának a nagyközönség menő szelésebb rétegeiben. E harmadik füzet is, mint a többi, hat sikerült reprodukciót tartalmaz: *László Fülöp* egyik nagy erővel festett művét, *Hubay Jenő* né gróf Czebrján Róza arcképét, *Verescegin* orosz parasztaasszonyát, a holland *Neuhuis* egy bájós családi képét: egy két gyermekével az ablaknál ülő anyát, a francia *Roll* jellemzetes kettős arcképét «Művészpár» címmel, *Klinger* nagy hírnévre jutott színes Beethoven-szobrát és *Jenő* svéd herceg «Felhők» című színgazdag tájképét. Mind a képek elsőrendű művészi alkotások, másolataik az eddig ismert legtekélyesebb sokszorosító eljárással készültek s a lehetőségig hiven adják vissza az eredetiek színeit s rajzbeli szépségeit. A vállalatot dr. *Térey Gábor*, az Országos Képtár igazgató-őre szerkeszti s a Franklin-Társulat adja ki. Ezenkint egy hetvenkét képet tartalmazó kötet jelen meg, melynek ára 30 korona. Egyes füzetek (hat kép) ára 3 korona 60 fillér. Egyes lapok is kaphatók 1 korona 20 fillérért. Havi részletfizetésre is kapható a vállalat.

«A XIX. század festőművészete,» írta *Simkó József*. A Franklin-Társulatnál csinos kiállításban megjelent 70 lapra terjedő füzet röviden vázlatosan jellemzi azokat az irányokat, melyek a múlt század festőművészetében váltakoztak, kezdve a század eleji klasszikai iskolától a legújabb, legmodernebb irányokig, melyek mindegyikét legfőbb képviselőiben jellemzi. A füzetnek jó hasznát vehetik a modern művészet iránt érdeklődők. Ára 1 korona 50 fillér.

Lyka Károly: «Kis könyv a művészetről.» A szerző, ki már eddig is nagy buzgalommal dolgozott a művészet iránti érdeklődés terjesztésén s egy művészeti tanulmányával nemrég elnyerte a Kisfaludy-társaság pályadíját, ez új könyvét a képzőművészetek iránt érdeklődő közönség számára írta, hogy figyelmeztesse azokra a szempontokra, melyek révén a művészi alkotásokat könnyebben megértheti. Megszívlelésre méltó tanácsokat ad arra, hogy

miképp kell műtárlatot nézni, értékezik a rajz, a szín szerepéről, a stilizáló művészetéről, az arcképről, a magyar tájképfestőkről, a szobrászatról, a művészi kutakról és sírkövekről, butorokról, a szeccessziós és a magyar stílusról. Fejtegetései népszerűen, világosan vannak írva. A Singer és Wolfner kiadásában megjelent kötet ára 3 korona.

Madártani töredékek *Petényi J. Salamon* iratából. Becses gyarapodást nyert a magyar ornithologiai irodalom az által, hogy kitűnő tudósunk, *Herman Ottó* buzgó fáradozásai folytán összegyűlvén a korán elhunyt nagy érdemű régi természetbúvár *Petényi J. Salamon* hátrahagyott iratainak egy része, azokat *Csörgey Titus* egy 399 oldalas kötetben feldolgozta. A munkához *Herman Ottó* írt tartalmas és lendületes bevezetőt, melyből a laikus is tájékozódást nyer a felől, hogy mily kincsek rejlik eme megmentett töredékekben a madárbiológiának kivált ha megmondjuk, hogy *Petényi* olyan korban élt és búvárkodott, midőn a madárvilág hazánkban még virágkorát élte, mely a kulturális fejlődés miatt azóta annyira megváltozott. De láthatjuk azt is, hogy úgy *Herman Ottó*nak, mint *Csörgey Titus*nak mennyi nehézséggel kellett megküzdeniök, hogy *Petényinek* eme töredékei, melyek telve vannak értékes részletekkel, — a tudománynak megmenhették s hozzáférhetőek lettek. A szép kiállítású kötetet, melyben több sikerült madárkép is van, a Magyar Ornithologiai Központ adta ki.

Budapest régiségei. Szerkeszti dr. *Kuzsinszky Bálint*. Ezen évenkint egyszer megjelent tudományos folyóiratnak most került ki VIII-ik füzet a sajtó alá. Első cikkét *Hampel József* írta, melyben egy Aquincumban előkerült thrák lovas istenségek alakjaival díszített ólomkorong kapcsán sok érdekes dolgot mond el ezen eddig rejtély számúba ment kérdéseiről s beható kutatásával, melyeket a hasonmest hazai s külföldi leleteken végeztet, nagyban előre vitte a régi thrák vallások fel fogás ismeretét. Dr. *Eber László* a Budapest területén fölfedezett középkori és renaissance emlékekről értekezik, *Nagy Géza* a főváros és vidéke őskori lakosságáról közöl terjedelmes tanulmányt, végül pedig dr. *Kuzsinszky Bálint*, az aquincumi ásások buzgó vezetője közli néhány újabbán talált római sírköve feliratát s azok magyarázatát. Valamennyi cikk nagyobb számú rajzzal is van illusztrálva. A könyv, mely a főváros kiadásában a Franklin-társulatnál jelent meg, nagyon tanulságos olvasmányul szolgálhat mind azoknak, a kik fővárosunk és környékének múltja iránt érdeklődnek.

Filozófiai írók tára. E valóban hasznos, a filozófiai tanulmányok szélesebb körben való elterjesztésében kiváló sikerrel közreműködő irodalmi vállalatnak most jelent meg XIX. kötete, mely egy híres és nálunk is közközzen forgó német filozófia-történetet, *Schwefler* Albert hazájában igen nagy kedveltségnek örvendő munkáját tartalmazza. Le fordíttatására az indította a vállalat szerkesztőit, mert szükség van oly nem túlságosan nagy terjedelmű filozófia-történeti kézikönyvre, melyet sikerrel használhatnak azok is, a kik a filozófia fejlődéséről összefoglaló képet akarnak nyerni s azok is, kik általános képzettségük kiegészítése végett a filozófiai gondolkodás történetét is szeretnék leg-
alább nagyjából, céljuknak megfelelő terjedelemben, megismerkedni. *Schwefler* munkája sok tekintetben elavult ugyan, tárgyilagossága, alaposága s az előadás könnyen érthető világossága azonban a kitűzött célra alkalmasabbá teszi bármely más hasonló terjedelmű műnél. A könyv fordítója, íj.

dr. *Mitrovics Gyula* a Koebertől átnézett és bővített tizenötödik német kiadás után, lelkiismeretes gonddal végezte munkáját s függelékül a magyar böseleti irodalom vázlatos ismertetésével is megtoldotta. A hatodfél száz lapnyi vaskos kötetet a Franklin-Társulat adta ki; ára 7 korona 50 fillér.

Peres Sándor neveléstana. E könyvnek jó hasznát vehetik a paedagógiaival foglalkozók, mert alapos tájékozottsággal és sok tekintetben önálló fel-fogással, modern tudományos alapon szedi rendszerbe a neveléstudomány anyagát. A munka két részből áll: az első foglalkozik a fejlődés és alakulástannal, a második a szervezettannal és a módszertannal. Anyagát világosan rendezte el s olvasható, elég könnyed stílusban írta meg. A Lampel-Wodianer cég kiadásában megjelent munka ára 4 k. 50 f.

«Talleyrand» czímmel *Kubinyi Viktor* 47 lapra terjedő tanulmányt adott ki a híres francia diplomata életéről, működéséről. A füzet külön lenyomat a «Katholikus Szemle» című folyóirattól.

Sárospataki füzetek. Évekkel ezelőtt jelentős szolgálatot tett a tudományosságának a «Sárospataki füzetek» című folyóirat, melynek keletkezése és virágzása Erdélyi János nevéhez fűződött; de a vállalat már régebben megszűnt. Most újra életre kelti a sárospataki főiskola tanári kara. Első száma már meg is jelent, bő és magas tartalommal. Közleményei egyháztörténeti, társadalmi és irodalmi tárgyakat ölelnek fel. A folyóirat dr. *Horváth Cyrill* szerkesztésében Sárospatakon negyedévenként jelenik meg, egész évi előfizetési ára 6 korona.

Három emlékbeszéd jelent meg a Magyar Tud. Akadémia kiadásában. Az egyiket *Károlyi Árpád* tartotta *Horváth Árpád* fölött, a másikat *Szilasi Móricz Halász Ignác* fölött. E két füzet ára egyenként 40 fillér. A harmadik emlékbeszédet *Vécsey Tamás* mondotta el *Tóth Lőrinczről*; ennek ára egy korona.

«Macedonia és a keleti kérdés.» E mostanában meglehetősen aktuális tárgyról érdekes füzetet adott ki tiszaujhelyi *Ujhelyi Péter* honvéd főhadnagy. Az érdekes munka, mely Marosvásárhelyt jelent meg, sok tanulságos dolgot mond el Macedoniáról és népéről.

Üdülő helyek a Székelyföldön. Sok remek szépségű helylyel díszedhetik a Székelyföld, melyek üdülési célokra is rendkívül alkalmasak, de közönségünknek nagybórra alig van róluk tudomása. Ezért írta *Máthé József* jelen füzetét, melynek célja, hogy a Székelyföld üdülő helyeit, fürdőit részletesebben ismertesse. A sokakat érdekelhető füzetet a «Marosvásárhelyi Székely-Társaság» adta ki.

«A vándormadár.» *Croker B. M.* angol regény-író két kötetes regénye; megjelent a Singer és Wolfner-féle «Egyetemes Regénytár»-ban; ára egy-egy piros táblás kötetnek egy korona.

«Egy modern gyerek» cím alatt tíz vig elbeszélést gyűjtött egy vékony füzetbe *Wilis Béla*. Valamennyi egy pajkos, korarett fiúról szól, nem minden ötletesség nélkül, de hiányos írói készséggel. A Sátoralja-Ujhelyen megjelent füzet ára nincs feltüntetve.

«A XX. század népevelői» czímen már harmadik javított s bővített kiadásban jelent meg *Sassi Nagy Lajos* sok megszívlelésre méltó gondolatot tartalmazó kultur-politikai könyve. Ára 1 korona 50 fillér.

«Evkönyv a marosvásárhelyi Székely-Társaság századik összegyűjtetve alkalmából, szerkesztették Máthé József és Szentgyörgyi Dénes. A csaknem 200 lapnyi terjedelmű evkönyv a társaság történetét és működését ismerteti, közli a társaság ügyében érdemeket szerzett férfiak arcképeit, életrajzait, nekrológiait s egyéb a társaságra vonatkozó ügyeket ismert. A kötet Marosvásárhelyen jelent meg, mint a Székely-Társaság tizenkötödik kiadványa.

«Tengerre magyar!» Bohózat három felvonásban: írták: *Blumenthal* és *Kadelburg*; fordította *Molnár Ferenc*. Első előadása a Király-színházban f. hó 7-ikén. — Az «Arany kakas» és a «Mozgófényképek» című bohózatok révén már rég ismeri közönségünk e két bécsi társszerzőt. S azért meg volt lepődve, a mikor az oly híres «Arany kakas» után ilyen közepes darabot produkáltak. A darabnak meséje nincs, csak alakok vannak benne rajzolva, hanem ezek is igen ügyetlenül megkomponálva. Ellenben a helyzet komikumát jól, ügyesen kiaknálták. A darab slagerje azonban az «Amália» hajó, s a közönség igen csodálkozott a színpadi technika ezen művészetén, — hogy a hajó, már mint a színpad és a diszkrét, ide-oda mozognak. A hajó Fiuméből indul Görögországba és a darab német czímét: «Der blinde Passagier» onnan nyerte, mivel ezen a hajón mindenki szerelmes. Legsikerültebben rajzolt alak *Bellermann* úr, egy budai nyárspolgár, ki feleségével és leányával utazik. Ez a *Bellermann* mindenivel ismeretséget köt és mindenkinek kellemetlenségeket mond. Csupán *Varjas* nevű utast halmozza el szeretetreméltóságával, mert ez a *Varjas* legalább is milliomos, a legszebb kabinban lakik és a legjobb ellátásban részesül. Az ő leánya, *Idácska* pedig már férjhezmenendő. Annál is inkább

becézgeti *Varjas*, mivel *Caiszárdy* tanár meg a saját leányának szerelmé megkaparítani a gazdag, előkelő urat. Pedig *Varjas* csak egy szegény vasuti pénztáros s csak azért utazik ilyen előkelően, mivel az utazási sorsjáték főnyereményét megnyerte s így neki egy krajczárjába sem kerül az egész út. Megérkeznek Görögországba s itt az enyhe, szerelmi mámorral terhes levegőben, *Varjas* és *Idácska* végképen megértik egymást. *Dühöng*het azután *Bellermann*, megtudva a valót. Jó alak *Tukora Pál* újságíró, kit elhagyott a felesége s most az utána jött az «Amália» hajóra. Ezek is Görögországban békülnek ki. *Berényi-Bern-Dóri* nevezetű ifjú egy masamód leánnyal utazik még mindig csak három lépés távolságra. *Kollár* a hajó pénztárnoka a hajó szabályai értelmében nem vihetné magával feleségét, tehát álnév alatt utaztatja. Ennek a szép asszonynak mindenki udvarol, a hajó kapitánya meg is kéri a kezét. A mint látjuk, a szerzőnek az volt a céljuk, hogy minél több alakot hozzanak a színpadra és a mese silányságát úgy a hogy takargassák. A szereplők közül a fiatal *Batizfalvy Elza*, *Kenderessy* szerepében, eleganciájával, dískrétt, finom játékával hatott. *Vágó* mint *Bellermann* jól eltalálta a budai nyárspolgár hangját; *Ferenczy Papp* és *Csatay Janka* szintén megnyerték a közönség tetszését. Egy lenyelve színész is, *Olcska Vanda*, fellépett, egy betéttel énekelte a «Lakmé»-ből, igen megtapsolták. (S. L.)

Pályanyertes drámák. A *debreczeni Csokonai-Kör nyolcszáz korona* díjat tűzött ki történeti drámára. Tizenkét darab közül három előadásra valónak találtak. Ezek: «Enyingi Török Bálint», «Gábor diák» és «Fekete ember». A két első közt osztották meg a díjat. Az «Enyingi Török Bálint» szerzője *Szathmáry Zoltán* debreczeni hírlapíró.

A Műcsarnok kiállítását napról-napra sokan nézik és élénk a vásárlási kedv is. Eddig 23,000 korona értékű képet vásároltak. A királyi palota részére 8800 koronáért három képet vettek: *Olgay Ferencz* «Bihari hegyekből» című tájképet, *Vágó Páltól* «Reggel» és *Magyar-Mannheimer Gusztáv* «Olasz temetőt» című festményeket.

Jantyk Mátyás művészi hagyatéka. A korán elhalt jeles festőművész képeinek kiállítása szülővárosában, *Békésen* a szegények javára jövedelmezett. Csabáról is sokan mentek külön vonaton a békési népelet festőjének képeihez is. Azok közül sokat vásároltak. *Gyula* is kiállítják, az elhunyt művész síremléke javára.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Magyar Történelmi Társulat április 7-iki ülése *Zsilinszky Mihály* elnöklésével ment végbe.

Gróf Teleki Géza felolvasta «Teleki Mihály anyjáról» szóló értekezését. Ebben azt az örvendetes hírt jelentette a magyar história barátainak, hogy a Tudományos Akadémia támogatásával a Történelmi Társulat kiadja *Teleki Mihály*nak, a független erdélyi fejedelemség egyik legnagyobb politikusan összes levelezését. *Teleki Géza* ebből a nagybecsű leveles-tárból *Teleki Mihály* anyjának, öz. *Teleki János*énak szül. Bornemissza Annának fiához írt *nyolcvanegy* levelét ismertette. Mind-egyikéből az anyai nevén és a magyar asszonyról szól. Legtöbbször nevén szólítja fiát emígyen: «Adjon Isten! Teleki Mihály!» Aláírása pedig legtöbbször: «figyelmes jó anyád Bornemissza Anna!» *Teleki Mihály* anyja rendszerint akkor kereste fel leveleivel, mikor fia férfiu, vagy politikai becsületet forgott kozkán s mindenkor arra buzdította fiát, hogy *Rákóczi György*öt sohasse hagyja el. Ebben az igyekezetében annyira ment, hogy a Barcsay-párti *Pekry Zsófia* ellen «balélettel» viseltetett s csupán akkor nyugodott meg

A MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE ÉS A KORINTHUSIAK VERSENYÉBŐL

mikor fia, feleségének halála után elvette a Rákóczi-párti *Veér György* leányát, a kivel *Teleki Mihály* boldog családi életet és mintaszerű házasságot élt.

Az érdekes előadás után *Zsilinszky Mihály* al-
előnk külön köszönetben részesítette az előadót. Ezután *Obáry Lipót* Pierantoni Augusto olasz szenátornek és római egyetemi tanárnak munkáját ismertette, melyet e-
lelkes magyarbarát akkor írt, a mikor a «Corda Fratres» diák-szövetség kongresszusát Budapestnek kellett volna megtartania. Pierantoni a magyar szabadságharcban is tevékeny részt vett s munkája sok becses s eddig ismeretlen anyagot tartalmaz az akkori időből, főleg az olasz legió szerepéről szabadságharcunkban. Végül a főtitkár tett jelentést a folyó ügyekről. Ezek során lelkes éljenzéssel fogadták *Bay Ilona* 1000 koronát adományát, melyet I. Rákóczi *Ferenc* életrajzá-
nak megírására tűzött ki.

A *Franklin-Társulat* március 26-án rendkívüli közgyűlést tartott, *Gyulai Pál* elnöklése alatt. A közgyűlésen az igazgatóság bejelentette a Lampel-Wodianer-féle könyvkereskedés és könyvkiadó-hivatal megvásárlását. A közgyűlés az üzletnek ezt a lényegét örvendetes tudomásul vette s egyttal elhatározta, hogy a társulat alapitékét 1.530.000 koronáról 2 millió 442.000 koronára emeli föl. Az újonnan kibocsátandó részvényekből 2040 darabra a régi részvényesek elővételi joggal bírnak, április 30-ikáig és 435 korona árfolyammal. Az igazgatóság új tagjául megválasztották vásárhelyi *Wodianer Artúr*-t. A Franklin-Társulat igazgatóság az intézet összes ügyeinek a vezetésére, kebeléből dr. *König Gyula* miniszteri tanácsost és mfegytemi tanárt delegálta s kereskedelmi helyettes igazgatóvá *Gárdos Alfréd*-et nevezte ki.

Az Országos Magyar Szövetségnek nemzeti feladatai elősegítésére *Bende Imre* nyitrai püspök ezer koronát ajándékozott, a szövetség nyitrai osztályának szervezése alkalmából.

Az országgyűlési gyorsírók április 5-ikén emlékünnepet tartottak, s azon elhatározták, hogy *Markovics* Ivánnak, a magyar gyorsírás egyik újabkori szervezőjének szobrát emelnek a fővárosban. *Vikár Béla* elnök két kiváló magyar gyorsíróról emlékeztet meg. Az egyik volt *Hajnik Károly*, ki országgyűlési beszédekét saját módszere szerint jegyezte föl, és többeket is megtanított rá. Így elérte, hogy az

országgyűlési tárgyalások följegyzésében a 30-as évektől ez újabb alkotmányos korig nem maradt lézag. A magyar és az erdélyi országgyűlések naplói 1832-től kezdve az ő lankadatlan munkásságának tanui s teljesség és tökéletesség dolgában nem hagynak kívánni valót. *Mig* *Hajnik* már-már történeti alak: *Markovics* még egészen a jelené. Az ő gyorsírási módja figyelembe véve a külföldi gyakorlatot, a magyar nyelvhez időmóttotta jegyeit és rendszere el is terjedt a magyar beszédek gyors följegyzésére. *Vikár* a gyorsírás minden barátjához, tanáraihoz és ezek tanítványaihoz fordul, hogy a *Markovics*nak állítandó szobrora gyűjtésnek és adakozzanak. Az egyesület lelkesedéssel fogadta az elnök fölhívását.

MI UJSÁG?

* **A «Vasárnapi Ujság» 50-ik évfolyama.** Azon alkalomból, hogy a «Vasárnapi Ujság» ez év márczius havában megindulásának ötven éves pályafutását érte meg, sok oldalról kaptunk meleg hangú, szíves üdvözeteket, melyekért midőn itt egyttesen köszönetet mond a szerkesztőség, egyszersmind érdekesnek tartjuk egy távol földről, Finnországból érkezett üdvözlő irat közlését, melyet *Almberg Jalava* Antal kiváló finn tudós, a magyarság lelkes barátja, irodalmunk buzgó ismertetője s a helsingfors-i egyetemen a magyar nyelv tanára küldött lapunkhoz. A finn tudós Helsingforsban kelt levele a következőleg hangzik:

«Tek, *Vasárnapi Ujság* szerkesztőségének. Azon alkalomból, hogy a Vasárnapi Ujság 50 éves, legyen szabad alulirotnak, a ki több mint két évtized óta a jól szerkesztett újság előfizetője, legmelegebb szeretnekívánatait küldeni. Éljen sokáig, éljen a Vasárnapi Ujság! Mély tisztelettel
Almberg-Jalava Antal.»

A királyi Abbáziában és Fiumében. A királyi április 5-én reggel *Abbáziába* érkezett, hogy meglátogassa *Oszkár* svéd-norvég királyt, ki nejjével együtt már régebben üdül ott a tengerparton. Ő Felsője Abbáziából átment *Fiuméba* a győzőgélkedő *József* főherceg meglátogatására. Abbáziá-

A LABDA A MAGYAR CSAPAT KAPUJA ELŐTT.

A MAGYAR ATHLETIKAI CLUB ÉS A KORINTHUSIAK VERSENYÉBŐL

A MARGITSZIGETI FÓOTBALL VERSENYEKRŐL.

kir. honvédszár-örngy, 72 éves korában Diósgyőrön. — Győry János, régi honvéd 77 éves korában Heresznyén. — Petzák István, a budapesti Szent-István-kórház gondnoka, a társaságban kedvelt férfit, rövid betegség után Budapesten. — Fáy Béláné, Kun Irma grófnő, kir. kamarás neje, 63 éves korában Budapesten, s holttestét a gömörmegeyi Nyustyára szállították. Nővére volt Kun Gézáknak, a jeles tudós, az Akadémia alelnökének, maga is nagy műveltségű hölgy. — Pusztacsási Császai Bálintné, szül. Soproni Eder Lujza, 56 éves korában Mikolán. — Özv. Szokolay Sándorné szül. Szél Anna 82 éves korában Budapesten, holttestét Kecskemétre szállították. — Réthelyi Fáyos Gyuláné, negyvennyolcas honvédtudomány özevege, azelőtt Birányi (Schultz) Agoston író és 48-as honvédtudomány özevege, szül. Dolnay Julia 80 éves korában Budapesten. — Özv. idős. Belányi Ferencné, szül. Krümmér Cecília 79 éves korában Budapesten. — Vnáczi Róza, fővárosi óvónő 31 éves korában Budapesten. — Özv. Szentes Edéné, az ismert budapesti Szentes féle fűszerüzlet alapítójának neje 80 éves korában Budapesten.

Szerkesztői üzenetek.

Nizza. J. M. A kép-küldeményt köszönettel vettük s legközelebbi számunkban közöljük.

Óbecse. Dr. Sz. J. A sikerült fordításokat, a mint lehet, föl fogjuk használni.

Temetek egy bakát. Csinosan van megírva ez is, csak az a baj, hogy ezt a tárgyat már nagyon sokszor feldolgozták. Kivételes nagy művészi erő feleltethető csak el a tárgy elhasznált voltát.

Idő megáll... Az a keresettség, mely újabb munkái sikerét megneghezíti, mégvalamint is. Gondolatai jobb feldolgozást érdemelnek; mintha nem várná be, a míg lelkében egész tisztaságban kialakul az eszme, azert vész annyira homályba.

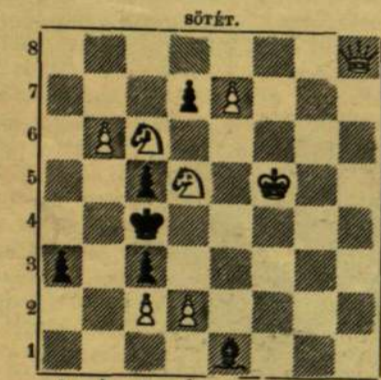
Szomorú dalok. Jobb szeretnénk valami mást kapni.

Rege a szívről. A daktylusi forma elég jól pereg a versekben, tartalmuk azonban nem vall költői eredetiségre.

Ha majd lelkem. Az én csöpp lányomnak. Az első kötetben van némi kevés gondolat, de se nem elég mély, sem elég művészettel nincs kifejezve.

SAKKJÁTÉK

2375. számú feladvány. Fridliárus J.-től.

VILÁGOS.

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2360. számú feladv. megfejtése Weinheimer R.-től.

Világos.	Sötét.	Világos.	a.	Sötét.
1. Vh1-f1	Ha3-e4	(a)	1.	Ph5-g6
2. Vh1-f5	He4-a5	2.	Fa5-b4	Kc5-d4
3. Hd1-f6	1. sz.	3.	Ha1-b3	K t. sz.
4. V mat.		4.	Vh1-e2	mat.

b.	c.
1. ...	Kc5-d6 (c)
2. Fa5-b4	Kd6-e5
3. Vh1-e2	stb.

Világos.	a.	Sötét.
1.	Ha1-b3	b6-a5
2.	Ha1-b3	Kc5-d6
3.	Vh1-f4	stb.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K J és F. H. — Anatóli S — Kótes J. — Csomaján: Németh Péter — Dakony-Szentlőrinc: Szabó János — Keresztúr: Balogh Dénes. — Fekete: Kintzsig Robert. — A pesti sakk-lőr.

A 'Vasárnapi Ujság' 12. számában megjelent képtalány megfejtése: Kisfaludy-Társaság.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós.

Szerkesztéségi iroda: Budapest, IV., Kaplony utca 9.

Az Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. sz. Alapítást 1863. Folyó év március havában 1.752.000 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.542.200 K értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított öszszegük fejében 83.157 K 89 fl. Feltettük ki. 1904 január 1-től március 31-ig 5.372.200 K értékű biztosítási ajánlat: t nyújtott be és 4.725.000 K értékű új biztosítási kötvényt állított ki; biztosított öszszegük fejében 209.260 K 11 fl. Feltettük ki. Ezen intézet a gyermek és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legelőszöbbsé díjtelek és legelőszöbbsé feltételek mellett.

Salvator Természetes vasmentes Lithion-forrás kitűnő hatású vese-, hólyag-, rheuma- és köszvénybántalmakkal, veselelti nehézségekkel, cukorbetegségekkel, légség- és emésztési zavarokkal Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

PURGO

Burmester a világhírű hegedű-művész hátrajut Roményi Mihály mhangszerkészítőnél, a m. kir. zene-akadémia szülőtőjénél szeri be. Specialista hegedű-javításokban, melyek a legművészebben készítenek jótállás mellett. A hangfokosó gerenda feltalálója, mely bármely hegedű vagy gondokkába alkalmazva annak sokkal erősebb, szebb és kellemesebb hangot ad. Budapest, VII. kerület, Király-utca 44/a. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 9931

Szépségápolás.

Szeplős arcu, májfoltos hölgyek hófehér arczabrore tesznek szert. 10311
Pattanásos, atkás (mitesszeres) arcz báronysima lesz. Vöröses orr, vöröses kéz, vöröses foltok (tűzfolt) szesz felhátré gyógyulnak.
Szemölcs, lenese, anyajegy nyomtalanul, fájdalom és vérzés nélkül távolíthatók el.
Szörös arcu nők örökre megszabadulnak bajuktól. Képesedő arak gyors segítséget találnak.
Öregedő, ráncos, hervadó arozok üdöségüket, szépségüket visszanyerik.
Csunya, makacs bőrbetegségek (pl. bőrvizsketés, lupus, ekzema, psoriasis stb.) itonigen lényezel gyógyíthatnak. Gondos, óvatos kezelés.
Helytelen arozápolás vagy rosszul választott szépségápolási szerek által elrontott és elhanyagolt arozok helyrehozhatók.
Arczopórolás, arozfáradó, arozmasszázs a legjobb konzerváló szere az arcz szépségének.
Hajfestés ártalmatlan (lógamni) szarakkal.
Intelligens nők a szépségápolásból (arcz-, kéz- és hajápolás) oktatást és bizonyítványt nyerhetnek.

Orvosi Kozmetikai Intézet
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4., I. em.
A hol hozzáférő szakorvos tudományos aipon kezeli az arcz, kéz és haj szépségápolást. D. o. 9-12-ig, d. n. 2-5-ig. Levelekre válasz.
Szépségápolás az azok gyógyítáwa, azim t tájkozást; füzet postán zárt borítékban 50 fill. bilyázzal.

GERŐ ADOLF udvari szállító cipész-mester
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Ajánlja készítményeit mindennemű 10186 estély és utcai cipőpájdonságokban, hölgyek és urak részére. Legfinomabb és tartós kivitel.
Jutányos szabott árak!

Kristály üvegkészletek és dísz tárgyak kaphatók az **ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR** RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL
Budapest, V., Fürdő-u. és Ferencz József-tér sarkán (Diana fardóház). 10244

LIPIK (Szlavoniában) elsőrendű fürdőhely.
Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64° C) a kontinensen. 10337

A lonjavölgyi vasut állomása (Dugosonál át). Azonkivül Pakrac-Lipik déli vasut állomása. Kiténtetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.
Elsőrangú hévízes fürdők, vizgyógyintézet, Büllig-féle inhalatorium, külön dietetikus konyha; gyermeksanatorium, katonatiszti gyógyház. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és étterem, nagyszabásu park, fedett sétány, tiszta, kitűnő gyógyszállodák. Villamos világítás.
Félmulhatatlan hatású gyomor-, bél- és gégé- és egyéb hurutoknál, köszvénynél és osztes bajoknál, ischiasnál, esonbajoknál, hasürbéli izzadmányoknál, valamint minden migrig- és vérbetegségben. A fürdő-ényen abut tiz kiváló arozos rendel.
Lipiki hévíz szájküldése közvetlenül a forrástól, továbbá Édeskuty L. csejűl Budapest.
Lipiki forrású közvetlen a fürdőigazgatóság-nál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

Világhírű!

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közzégyező által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.
Elsőrangú képek árai: Olaj-aquarell- és pastell-festésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban 20 kor. Legfinomabb kivitelű Brom, Platin és krétarajz 5 kor.
Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu festményt készíttünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi. 10335

„REKORD” festészeti műintézet, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Kipróbált gyógyhely gyomor-, bél- és vesebajok, időküzi székrekedés, haemorrhoidák, epekövek, elhízás, ezukorbetegség, köszvény, torok- és légesőkatarrhusok számára, erős gyógyforrás, hasonlóan Karlsbadhoz és Marienbadhoz; gyógyvízű lekvés, élelydús, teljesen pormentes levegő. Modern komfort, élénk társadalmi élet. 10397

Különlegességeket
női ruhakelmék és mosóárakban dús választék és jutányos árban ajánl
FRANK LAJOS
Budapest, Koronaherceg-utca 9.

Fekete kelmeimre különösen felhívom a m. t. hölgyek figyelmét. 10351

Czimbalmra:
1. 20 füzet magyar népdal-ábránd czimbalmora, minden füzetben 3-6 népdal egy pompás egyvelegé alakul számos változattal. Ártára: Allaga G. tanár. Füzete 1.60 korona. A 20 füzet egyszerre 20 korona.
2. 'Uj folyam', a legújabb és legszebb 101 magyar népdal czimbalmora. Magyarosan ártára: Allaga G. Ára 4 korona.
3. Szulmit operett öszszes zenei czimbalmora két kötetben. Á 3 korona.
4. A legújabb tánc- és dalalbum. Czimbalmora ártára: Allaga Géza. Ára 3.60 korona.
5. Karósdalok teljes gyűjteménye czimbalmora, ártára: Allaga G. Ára 4 korona kötetenként.
6. Roznyai nyolvmesterei az olasz, német, francia, angol, lot, latin, szerb, román, spanyol, portugál, magyar, orosz, horvát nyelv alapos megtanulására. Ára 60 fillér.
7. Sakkkönyv. A legelőszöbbsé, 300 ábrával, 250 mesterjátszmával. Ára 4 korona.
8. Szakácskönyv és háztartáskészlet. Ártára: Kugler G. Levesek, ételtek, mártások, hús, zöldség stb. Főtt és sült tészták, torták, ezukormentények stb. Ára 6 korona.
ROZSNYAI KÁROLY
antiquar-könyv- és zeneműkereskedő
Budapest, IV., Muzem-körút 15.
Könyveket és zeneműveket állandón vásárolok. Bármely könyv vagy zeneműv azonnal jutányosan kapható. — Árjegyzék ingyen. 10380

Szőlőlugast
Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.
Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (az mind kuszó természetű), mert nagyobb része, ha meg nő is, terméte nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellájták házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb munkával és más féles szőlőkkel. 10144
A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legelőszöbbsébb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebbet helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legelőszöbbsébb gyümölcs, mert minden évben terem.
A fajok ismeretetébre vonatkozó szines fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki ezimé egy levelezőlapon tudatja. Czím: Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER** mely már 2-3-szor bekenés után biztosan hat és a bőrnek nem árt, a Balassa-féle valódi angol **UGORKATEJ** minden arczszépségápolást, kiűlést, pattanást, szepőt, májfoltot, bőrtakát (mitesszert) stb. és az arcznak triss üdöséget, fiataloság kölcsönöz. 1 üveg 2 K. Ehhez ugorkaszappan 1 kor., pudre 1.20 kor. főszéküldési hely: Balassa Kornél gyógyszerár, Budapest, Erzsébetfalva 15.
Kapható minden gyógyszerárban. — Főraktár Budapest: Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. és Andrassy-út 28. Dr. Egger Leó, Vándor-gyógyintézet, Váci-körút 17., Zoltán Béla, gyógyszerárban, V. Szabadság-tér, továbbá a következő drogeriákban: Detsányi Frigyes, V. ker., Marokkó-utca 2. Fodor Márton, VII., Király-utca 42., Lux Mihály, IV., Muzem-körút 7., Herold Wándor, IV., Kossuth Lajos-utca 7., Molnár és Mőser, Koronaherceg-utca 11. 10389

Mme Sarah B rnhardt Páris
miután 1903. évi berlini vendégjetea után személyesen nagymérvű bevásárlásokat tett üzlethelyiségemben, a következőket írta nekem: 10286
Tisztelt Leichner ur! Boldognak érzem magamat, hogy csodálásra méltó gyártmányiért (admirábles produits) köszönetet mondhatok.
Soha sem fogok többé más színházi illatszereket használni és önek fogom megrendeléseimet Páris-ból beküldeni.
Ezer szives szerencsekívánát! (Milles compliments très aimables.) Sarah Bernhardt.
E fényes kitüntetés nagy diadala a Leichner-féle puder és kondózó szerekeknek, különösen ajánlható:
Leichner-féle szirpuder, Leichner-féle Hermelin-puder, Leichner-féle Aspasia-puder.
Ezek kitűnő arczpuderek a mindennapi használatra. Nem vehető észre, hogy az arcz pudereve van, ellenkezőleg, az arcz megújítja azt az érdekes szöpséget, mely az egész világ megcsodál. Mindenütt kapható, de csak zárt dobozokban.
Tessék mindenkor Leichner-féle kéri. LEICHTNER L., a kir. színházi szállítója, Berlin, Schützenstr. 31.

Budapesti villamos városi vasut részvénytársaság.
HIRDETMÉNY.
A budapesti villamos városi vasut részvénytársaság t. cz. részvényesei az 1904. évi április 18-án d. o. 11 órákor a társaság helyiségeiben (VII., Kertész-utca 10. sz. a.) tartandó **XIII-ik rendes közgyűlésre** szemmel tisztelettel meghívunk.
Napirend:
1. Az igazgatóság évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
2. Az 1903. üzleti év mérlegének és zárszámadásának előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a fölmentvény megadása iránti indítvány.
4. A nyereség felosztására vonatkozó indítvány.
5. Az alapszabályszerűleg kilépő igazgatók helyeinek betöltése iránti intézkedés.
6. Az alapszabályszerűleg kilépő felügyelő bizottsági tagok helyeinek betöltése.
A részvények lehetőleg nyoloz nappal a közgyűlés előtt az Angol-osztrák bank budapesti főkeleténel, V., Fürdő-utca 6. sz. a. Az igazgatóság.

Óvakodjunk a molyoktól!
Telefon-szám 21-98
Iroda: Ó-utca 42.
Raktárak: Ó-utca 42, 44, 45, 46. és Új-utca 43.
Kérjük ezen hirdetés megörizni, mert többször nem jelenik meg. 10398

Biztosítsuk ruhaneműnket, szörme és szőnyegárúinkat stb. stb. molykár, tűz és betöréses lopás ellen.
KATZER-féle molykár ellen védő és raktározó részv.-társ.
Ügyvezető igazgató: **KATZER JOZSEF**. Negyedmillió részvénytárs.

Prospektust és árjegyzéket kívánatra küld díjmentesen az igazgatóság.
Kérjük ezen hirdetés megörizni, mert többször nem jelenik meg.

UJ hydro-elektro-mechano-therapeutikus intézet nagy és modern stílusban: Hűdegviz-kúra, elektronos lény- és kádfürdők, inhalatorium, pneumatikus kamrák, forrólég- és gőzkamrák, elektronos masszage, napfürdők és gyógygymnasztika.

ROHITSCH SAUERBRUNN Steiermark. Vasut, posta és távirtd. — Prospectus ingyen.

Alapított 1865. A legjobb bel- és külföldi Alapított 1865

zongorák, pianók és harmoniumok

Nagy kölesző-intézet. Arjegyzék ingyen.

HOGY KARCSUVA... válnak és egyúttal egész...

Soványosság

Szép telt testidomok a D. Franz Steiner & Co. Berlin ajkora...

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, 18. Király-u. 12

A Franklin-Társulat kiadásában megjelent

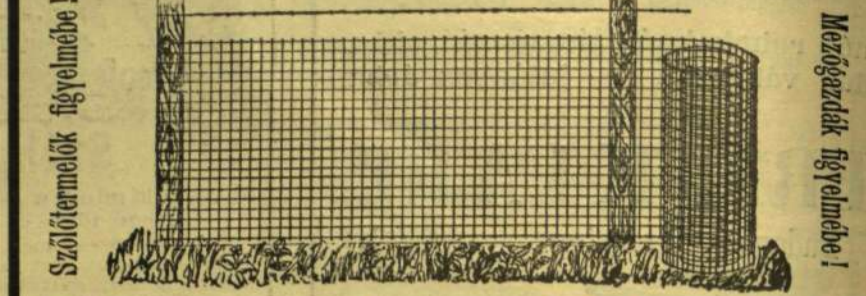
NÉGY OROSZ KÖLTŐ.

Puskin Sándor, Lermontov M. Nyekraszov A. M., gr. Tolstoj K. E.

Ford. Szabó Endre.

Ára amateurkötésben K6.-

Bámulatos olesó kerítések!

Haidekker Sándor sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Hungária sodronyfonatát, mely a legelső és legjobb kerítési anyagot,

Horganyozott vassodronybol (nem kell befesteni), körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 m. magasságban valamennyiből, 1-50 m. magasságban 2-2, 2-5 és 2-8 mm. dróterősséggel.

Továbbá gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle szálra...

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK.

Fájós lábakra ajánlja... kőszítményét Gerő Adolf udvari szíllító

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros. 10104

BUDAPEST, VII. ker., Garay-utca 10.

WACHTL ÉS TÁRSA fényképezési cikkek raktára 10176 BUDAPEST, IV., Eskü-út 6 (Klotild főh. palota).

LOHR MÁRIA ezelőtt KRONFUSZ 0756 csipke, vegyeszeti tisztító- és műfestő-intézet megnagyobbított

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

A Rozsnyay-féle vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-43. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38.

ROZSNYAY vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat.

GANZ ÉS TÁRSA vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat Leobersdorf, BUDAPEST, Ratibor. 582 Városi üzlet: IV., Ferencziek-tere 2. szám.

KIRNER JÓZSEF os. és kir. udv. puskaműves, az olasz királyi ő felségének udvari szíllítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7.

Nodusin Aranyér-balszam. tökéletesen és biztosan gyógyítja úgy a vak, valamint a nyitott aranyért. Elismerőlevelek. Kapható a készítőnél: 10326 Nagy Kálmán gyógyszer-nél Nyiregyházán.

MATTONI-FÉLE GLESSHUBLE. TÁMÁSZETES SAVANYU-KUT Minden gyógyszerárban kapható.

KWIZDA Fluidja. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet. Negyvenhatodik évi zárószámla 1903 január 1-től december 31-ig.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, K, f. Detailed financial data for fire, transport, and burglary insurance.

II. Életbiztosítási üzlet. Negyvenegyedik évi zárószámla 1903 január 1-től decz. 31-ig.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, K, f. Detailed financial data for life insurance.

VAGYON. Mérleg-számla 1903. évi deczember 31-én.

Table with columns: K, f. Assets and liabilities for the insurance company.

TEHER. Mérleg-számla 1903. évi deczember 31-én.

Table with columns: K, f. Expenses and other financial data.

AKTOK. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

Parafadagok. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

Posztó. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

Selle & Kary-féle. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

FREDIN. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

legjobb tisztítószert. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu. Kérelmeti gyógyszerész Koraeu.

Alapítva 1866. A legjobb bel- és külső gyógyászati eszközök gyártója.

ALF-FORRÁS

zongorák, pianók, orgonák, szaxofonok, harmonikák, zsebes zongorák, zsebes pianók, zsebes orgonák, zsebes szaxofonok, zsebes harmonikák.

Változtatlanul tartós és a szállításra kiválóan alkalmas.

Kapható a Németországi Ásványvíz-Székelyudvarhelyi és a legújabb gyógyászati eszközök, drogok, és a legújabb gyógyszerek.

Brosurákat és használati utasítást INGYEN küld a Maribadi Ásványvíz-Székelyudvarhelyi Irodára.

Javaslatok: Kócsag, mrigyék, hólyaggyulladás, vesé- és hólyaggyulladás, idült vesegyulladás és hólyaggyulladás, különösen hatékony pedig mini diuretikum hatóanyagok meggyógyására oly egyszerűen, a kik ezen betegségekre örökös újján vagy időnként és életmódjuknál fogva hajlamosak birtok.

Egy kísérlet elegendő

annak igazolására, hogy az arcz és kéz ápolására, szeplők, májfoltok, pattanások, kitéések ellen a már általánosan elterjedt

Korányi-féle 10363

kámforos arcz-krém

hatásában föltűnően. Zsirtalan, nap-palra is alkalmazható. Egy tégely ára 1 korona, 6 tégelyt bérmentve küld:

Korányi Imre «Kigyóhoz címzett» gyógyszerüzem Nyiregyházán.

Ha őszül a haja

ne használjon mást, mint a

„STELLA“-HAJVIZET,

mert ez nem hajfestő, de oly vegyi összetételű szer, mely a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 K.

ZOLTÁN BELA gyógyszerüzemében, Budapest, V/49, Szabadság-tér, Sótátér-utca sarkán. 10124

A Kalap-király

3, 4, 5 koronás különlegességekben elismert specialista. Kossuth Lajos-utca végén, Eskü-út, Klófidá-palota.

HALL FÜRDŐHELY

Felső-Anztriában. 10919

Elsőrangú Jodbrom-fürdő.

Legrégibb és leghatásosabb jodforrás Európában. Javalva: Női betegségek, exudátumok, chronikus gyulladások, skrofóliozis örökölt vagy szerzett syphilis és azok utóhaja, köszvény reuma stb. ellen. Korszerű gyógyeszközök. Felvilágosítás-sal szolgál a furdögondokáság.

A „CRÈME DE MARGUERITE“

sajátságai.

Ezen kitűnő készítmény némi feltűnő sajátosságánál fogva rendkívül előnyösen különbözik minden eddig ismert hasonlóan töltött készítménytől.

Egyik előnye sajátossága ezen Crème, mint más hasonló, minél fogva az napra is alkalmazható. Igen meglepő tulajdonsága a Crème de Marguerite, hogy dacára teljesen festanyag-mentességének, a bőrt rögtön megfehérríti, minél fogva töltettség teszi a rizpor használatát. Mindazonáltal, ha valaki mégis alkalmazzák, a rizpor, azt valóban szépen csakis ezen Crème segítségével eszközölheti, mert megátalja a rizspornak behatolását a bőr likneszába. A Crème de Marguerite táplálja a bőrt, miáltal az üdöséget, borszerű puhaságot és kellemes, csetagy (spumacet)-szerű tapintatot nyer. A Crème de Marguerite igen kellemes, üdítő, hűsítő hatású bír a rendkívüli finomsága, hasznos befolyása már az első használatnál észlelhető. Pár nap alatt eltávolítja a bőrhámlást, kitééseket, májfoltot és bőrhámlást (Mitesser), néhány heti használat alatt a szeplőt is. A Crème de Marguerite még egy lényeges előnye, más hasonló készítmények föltűnő: hogy mindenféle fém- és festanyagtól teljesen ment s így egészen ártalmatlan, miről a következő hivatalos bizonyítvány kezeskodik:

M. k. állami vegykeresleti állomás Budapest.

Hivatalos bizonyítvány

A budapesti m. kir. állami vegykeresleti állomás részéről ezen hivatalosan bizonyított, hogy a Krieger György gyógyszerüzem által gyártott «Crème de Marguerite» arczkenőcs, fémalakos, festékesanyagot vagy egyáltalában a szervezetre ártalmas hatással nem tartalmaz.

Dr. Liebermann a m. k. állami vegykeresleti állomás vezetője.

Ezen közkevelti Crème de Marguerite látogatás, séta, báli vagy színház előtt előkelő hölgyeknek és színházi művésznőknek legkedveltebb töltet-csokke. Egy tégely ára 4 korona. Kizárólag a KORONA-GYÓGYTÁR-ban, Budapest, Kálvin-tér. Postal székföldés naponta.

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
csász. és kir.
udvari szállító pezsgő pinczéi
BUDAFOK. 10301

JÓBOLYÁLLÍTÁS

MANDULA KORPA

ARC ÁPOLÁSRA

LEGJOBBAN BEVÁLT SZER

MOTSCH A. és T. SA, BÉCS

1/3 QUELLENG. 116 SZ. és 116 GECK. 3. SZ. 10349

HERKULESFÜRDŐ

Ischia, kőszén, rheuma, csonttörések és ezek utóhaja ellen biztos gyógyulást, nyújtanak

világhírű természetes meleg radium, aktív hatású, kén- és konyhasós melegforrás. Felszagos tartózkodás a Délmagyarországi Kárpátok önzodus hegyi levegőjében. Douche. — Massage. 10387

Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

SCHÖNWARD IMRE arany- és ezüst-ékszer-gyáros és órásmester, Pécs 122.

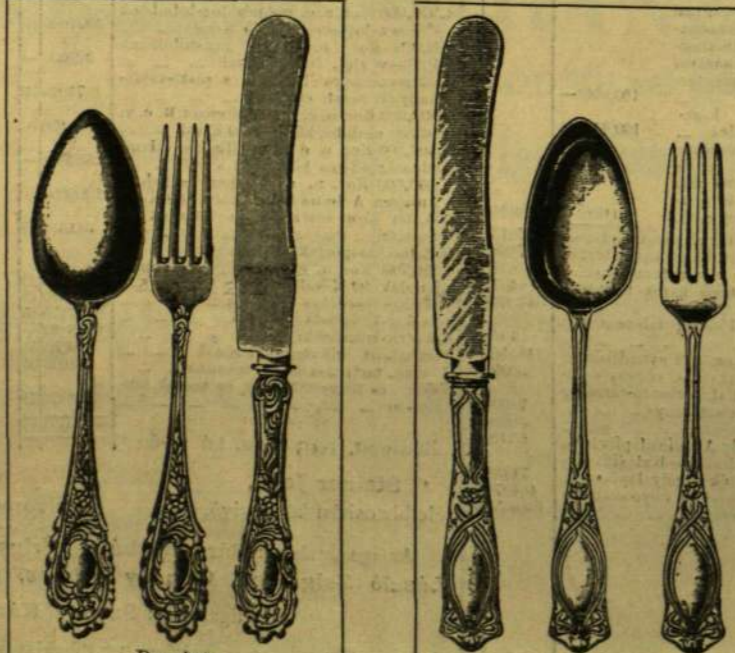
13 próbás, hivatalosan fémljelzett valódi ezüst evőkészletek. 10197

12 személyre nehéz összeállítású ezüst evőkészlet. Vidéki megrendelések különös gondtal — postafordultával — csomagolás felszámítás nélkül intézettek el.

12 személyre legnehezebb összeállítású ezüst evőkészlet, D baroc, vagy G új stíly mintából.

Tartalmaz:

- 12 ezüst evőkanalat,
- 12 kávékanalat,
- 12 moccakanalat,
- 12 fagylaltkanalat,
- 12 csemegekanalat,
- 12 zsemelyét,
- 4 sókanalat aranyozva,
- 1 pecsenyekést acélpengével,
- 1 pecsenye francia villát,
- 12 asztali villát, egész ezüst,
- 12 csemegévillát,
- 1 levesmerőt,
- 1 tejsmerőt,
- 2 vastagételszedőt,
- 4 sőtartót aranyozva, üvegbetéttel,
- 12 evőkést,
- 12 csemegekést,
- 1 tortalapátot,
- 1 halkést,
- 1 halvillát,
- 3 cabaretvillát,
- 3 sajt- és vajkést,
- 1 pár salátacsokót.

D minta. C minta.

Tiszta ezüst-nyel 6 kgr. Diszes díjfa-szekrényben, szarvasbőr bélésű, kihúzható fiókkal, a fenti rajz szerint 950 korona.

Minden egyéb összeállításra nézve költségvetéssel szolgálunk.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

16. SZ. 1904. (51. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, ÁPRILIS 17.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világhírlékkal) együtt egész évre 24 korona, félévre 12. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG félévre 8. A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világhírlékkal) egész évre 10 korona, félévre 5. Keltetői előfizetésekre a postai megkötésű utalványt is csatolandó.

TITTONI OLASZ KÜLÜGYMINISZTER.

KÖZELMŰLT NAPOK diplomáciai eseményei között a legnagyobb feltűnést keltők egyike volt gróf Goluchowski osztrák és magyar közös külügyminiszternek találkozása Tittoni olasz külügyminiszterrel. A találkozás nemcsak azért kellett feltűnést, mert a két szövetséges állam között most vannak folyamatosan a vámszerződés ügyében való tárgyalások, hanem azért is, mert a Balkán-félszigeti mozgalmakban egyaránt fontos érdekei vannak monarchiának és az olasz királyságnak; s az utóbbi időben, különösen Albániára vonatkozólag gyakrabban merültek föl oly értelmű hírek, hogy ez érdekek szembe kerülhetnek s összekötésre is vezethetnek egymással. Ez utóbbi híresztelésekkel együtt járt az is, hogy sokan már-már a hármasszövetség fölbomlásának eshetőségéről beszéltek, s arról, hogy Európa politikája egy új szövetségi alakulás előtt állhat. A külügyminiszterek találkozása a leghatározottabb czáfolata mind e híreszteléseknek, annyival is inkább, mert — bár részletei a dolog természete szerint titokban maradtak, — a kiszivárgott hírek szerint igen kedvezően folyt le s a két külügyminiszter teljes egyetértésre jutott a megbeszélésük tárgyát szolgáló kérdésekre nézve.

Tittoni Tamás külügyminiszter, ki rövid idő, a múlt tél kezdete óta vezet Olaszország külügyeit, régi, kiváló munkása hazája közéletének. Nem a szokásos uton, diplomáciai iskolázottság és gyakorlat alapján jutott a külügyminiszterium élére, hanem a közigazgatásból s a parlamentből, a mi azonban nem volt akadályának, hogy néhány hónapi hivataloskodás alatt jelentékenyen ne öregbítse a tehetségében és képzettségében való bizalmát.

Tittoni római születésű s ép mostanában töltötte be élete ötvenedik évét. Atyja, Vincenzo Tittoni egykor igen gazdag római földbirtokos volt, de részt vett a pápaság világi hatalma elleni izgatásokban s ebben elvesztette vagyona nagy részét. Mivel maga is bele volt keverve a mazzinisták-

nak a pápaság elleni összeesküvésébe, a pápai hatóságok száműzték a hatalmuk alatt állott területéről. Így történt, hogy fia, a jelenlegi külügyminiszter, gyermek- és ifjú éveit külföldön töltötte, főképp Angolországban; korán megismerte Német- és Franciaországot, egyetemi tanulmányait pedig Oxfordban végezte. Ennek megváltó nézve az az előnye, hogy alaposan beleéltte magát a külföldi viszonyokba s kiterjedt nyelvismeretekre tett szert, a mi olasz politikuskok közt nem éppen gyakori eset.

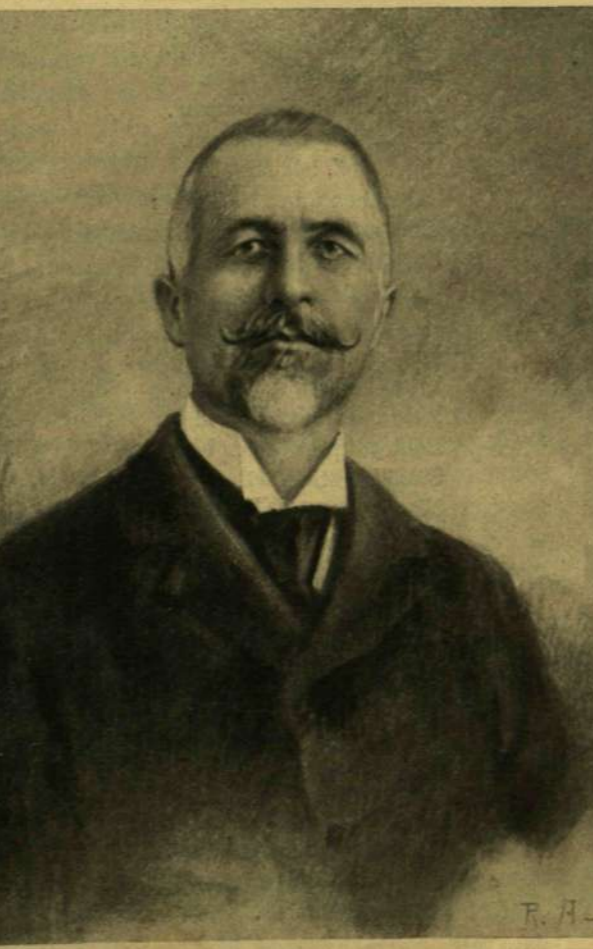
Mikor 1870-ben az olasz egységért küzdő csapatok megszállották Rómát, Vincenzo Tittoni is visszatért hazájába. Kinevezték az ideiglenes kormány tagjává, ő volt az, a ki Róma akkori politikai vezetőivel, Lanza és Sella miniszterekkel megállapította a plebiscitum formuláját, melylyel a római nép azt a kívánságát nyilvánította, hogy Itáliával egyesítsék s II. Viktor Emánuel király uralma

alá jusson. Vincenzo Tittoni Róma város csakhamar képviselővé választotta, mint a jobb-párt egyik oszlop tagját. Különösen Quintino Sellának volt rá nagy befolyása s e kitűnő pénzügyi és államférfi volt az, a kinek vezetése alatt Vincenzo fia, Tommaso (Tamás) első politikai harcra megkötötte.

Tittoni Tamás közpályáját mint római közéleti és tartományi tanácsos kezdte, mielőtt a parlament tagja lett volna. Képviselővé először Civitavecchia polgársága választotta 30 éves korában. Választókerületében csakhamar nagy népszerűségre jutott; különösen azzal nyerte meg választói tetszését, hogy gyakran jelent meg köztük beszámoló tartani politikai munkásságáról. Képviselőtársai becsületét pedig azzal szerezte meg, hogy a napirendre kerülő kérdéseket példás buzgalommal tanulmányozta s könyven beletanult oly dolgokba is, a melyek azelőtt idegenek voltak rá nézve. Ezzel igen hasznavehető tagja lett a különböző képviselőházi bizottságoknak.

Nem tartozik a tüzes szónokok közé, a kik beszédükkel felszítják a szenvedélyeket. Okos megmondósságot árult el már első föllépése is, a mely hamar megszerezte neki a tekintélyt a heves, lobbanékony vérmérsékletű olasz politikuskok között. Nem voltak soha doktrínáir hajlamai s pártkéntetek nem tették elfogulttá. Széleskörű nyelvismeretével fogva élénk összeköttetésben állott a Rómában állomásozó diplomatákkal s így bár gyakorlatilag nem foglalkozott a diplomáciaival, alkalma nyílt elegendő tájékozottságot szerezni e téren is.

Mielőtt azonban diplomáciai ügyességét tanúsíthatta volna, a közigazgatási téren érvényesítette tehetségét. Részint kénytelenségből, mert örökölt vagyona legnagyobb részét fölemésztette a politika, de becsvágyból is, hogy a gyakorlati életben is bebizonyítsa rátermettségét, közigazgatási hivatalt vállalt. Saracco miniszterelnök kinevezte Perugia prefektusává, majd később ugyanily minőségben Nápolyba, a legfontosabb s legkényesebb helyek egyikére került. Ez utóbbi helyen bebizonyította ügyességét és erélyét. Erős és sikeres har-

Richter Aurél rajza. TITTONI OLASZ KÜLÜGYMINISZTER.